

MAGYAR FILM

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

BUDAPEST, 1941. MÁJUS 31.

EGYES SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR.

III. ÉVFOLYAM 22. SZÁM.

AZ OBJECTIV TAVASZI OFFENZÍVÁJÁNAK SIKERE

3

F

I

L

M

Hunyadi Sándor

KÖLTŐI SZÉPSÉGŰ SZÍNŰVE — FILMEN

TOLNAY
TURAY
MAKAY
RAJNAY
CSORTOS
PERÉNYI
VÉRTES, MÁLY
ORSZÁGH TIVADAR
hegedűművész

HAVASI NAPSÜTÉS

OBJECTIV FILM

Rendezte: RÁTHONYI ÁKOS

MESTER-PRODUKCIÓ

KÉT SZERELMES
ÓRA

LEONIDE MOGUY, a „Rácsnélküli börtön” és a „Tilos utakon” rendezőjének új filmremeke

A két szerelmes: CORINNE LUCHAIRE és JEAN PIERRE AUMONT

PÁRIS VADONÁBAN

A francia katolikus filmgyártás remeke

3

G

Y

Ö

Z

E

L

M

OBJECTIV FILM K.F.T. VII., Erzsébet-körút 8

Jön a legkorszerűbb fegyvernem nagy filmje:

A német ellenőrzőbizottság elhagyja a hajót, melyet rövidesen el fognak süllyeszteni.

A bajtársiasság éposza.

A hős német tengeralattjárómatrózok eddig ismeretlen élete hű képekben.

Rendezte:

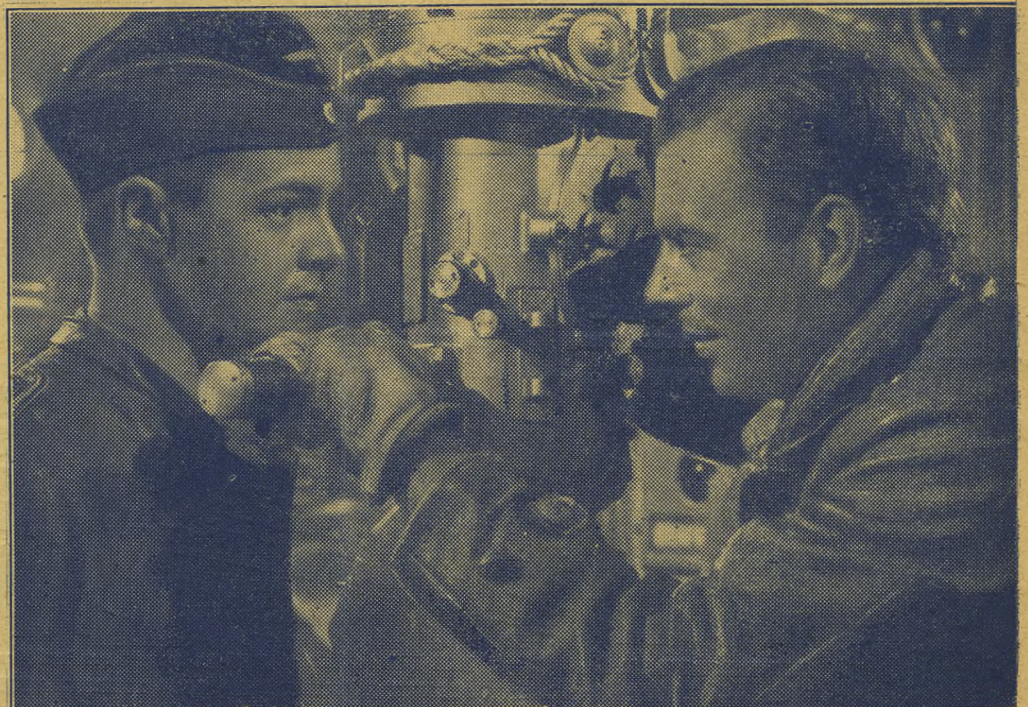
GÜNTHER RITTAU

Buvárhajók nyugatra!

Közreműködnek a német haditengerészet egységei, valamint a főszerepekben:

HERBERT WILK
JOSEF SIEBER
HEINZ ENGELMANN
JOACHIM BRENNECKE
ILSE WERNER és
CARSTA LÜCK.

Eddig nem látott felvételek a tengeralattjárók Anglia elleni harcáról.

A parancsnok (Herbert Wilk) és legfiatalabb hadnagya (Joachim Brennecke).

A fényképezés és hangfelvétel mesterműve. Ez a film a nyári idény nagy eseménye lesz!

UFA FILMIPARI ÉS FILMKERESKEDELMI R. T.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13.

Telefon: 183-858

FILMKAMARAI ES MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

III. ÉVFOLYAM 22. SZÁM.
BUDAPEST, 1941. MÁJUS 31.
Megjelenik minden szombaton

Főszerkesztő:
ÁGOTAI GÉZA dr.
Felelős szerkesztő:
VÁCZI DEZSŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Bajza-utca 18.
Telefon: 220—855, 422—961

Postatakarékpénztári
cskek számla száma: 15.410

Kiadótulajdonos:
**a Színművészeti és Filmművészeti
Kamara**

Felelős kiadó:
Lieber László dr.

Kiadóhivatali főnök:
Gyimesy Kásás Ernő

Előfizetési ár:
egy évre . . . . . 30 pengő
fél „ . . . . . 16 pengő

A szerkesztők címe:

Dr. ÁGOTAI GÉZA
Iroda: IX., Könyves Kálmán-körút 15.
Telefon: 146—346

Lakás: XI., Fűrj-utca 4. T.: 257—036

VÁCZI DEZSŐ
Iroda: VIII., Sándor-tér 3. T.: 144—424,
144—425

Lakás: VIII., Ulloi-út 42. T.: 136—386

Készült a Centrum Kiadóvállalat Rt.
nyomdájában

Felelős üzemvezető: **Schmaller János.**
Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 14.
Telefon: 144—422, 141—423

TARTALOM:

Pünkösöd	1
Miért kell a Filmhét?	2
Az OMME tanfolyam teljes sorrendje	3
Lohr Ferenc filmelőadása	4
Technika:	
Még két hozzászólás a film rongálásokról ügyéhez: <i>Obelcz Fridolin; Grenda András</i>	5
A nyugati filmgyártás a háború második felében	6
Új filmek:	
Érik a gyümölcs	8
Villámházasság	8
Premiercozik műsora	8
Hírek	10
A magyar filmkritika: <i>Szücs A. György</i>	11
Külföld	11
Lapszemle	11
Műterem	11
Filmcenzúra	12
Híradók	III
Szakmai címtár	IV
Hirdetők:	
Objectiv	I
UFA	II
Agfa	6
Léna	7
Csepreghy	9
Adler	III
Fekete	III

MAGYAR FILM

PÜNKÖSD

Pünkösöd napja évről-évre ünnep a film- és mozi szakma életében. Az augusztustól júliusig számított szakmai év Pünkösöd utáni szakában mindenki már csak a jövő évadra dolgozik.

A gyorsan fejlődő, a nemzetközi és hazai viszonyok változását érzékenyen követő film- és mozi szakma életét irányító szakmai megállapodásokat és hatósági rendelkezéseket a tapasztalat szerint kívánatos évről-évre felülvizsgálni és a megváltozott viszonyokhoz mérten módosítani. Az 1941—1942. évadra is szükséges a megváltozott helyzetnek megfelelően néhány módosító intézkedés sürgős kiadása.

Mindenekelőtt a magyar filmek százalékos kötelező arányszámának felemelését tartjuk feltétlenül indokoltnak. Javasoljuk, hogy a mostani 25 százalék helyett a bemutatott filmek egyharmada magyar legyen. Az 1941—1942. évadra több magyar film készül, mint az előző idényben, holott már az elmúlt évben sem kerülhetett minden magyar film műsorra. Ugyanakkor számolni kell azzal, hogy a nyugati országok termeléséből kevesebb film jelenik meg jövőre Magyarországon, mint a múltban. Fel is hívjuk a kölcsönzők és mozisok figyelmét arra, hogy igyekezzenek a jövőben fokozott mértékben bemutatni a tengelyhatalmak filmjeit. Ennyivel tartozik a magyar film- és mozikultúra is a két hatalmas baráti nemzetnek, melyeknek értékes támogatásával az elmúlt években óriási lépésekkel haladt előre Magyarország a feltámadás útján.

Javasoljuk az utóbbi időben helytelen utakra tévedt bemutatási klauzulák kérdésének szabályozását is. A magyar filmek megfelelő bemutatását károsan befolyásolja a közelmúltban divatbajlott kétnapos klauzula. Ezt a rendszert feltétlenül meg kell szüntetni. Maradjon továbbra is kizárólagos gyakorlatban az egvedű helyes négynapos klauzula-rendszer. Méltányosan szabályozni kell a klauzulák értékhatárát is, amely téren kialakult gyakorlat arra alkalmas, hogy a magyar filmek rovására üzletpolitikát üzzenek.

A megváltozott nemzetközi viszonyok új helyzet elé állítják kölcsönzőinket is. A kereskedelmi élet alakulását természetesen nem lehet és nem is szabad egységesen szabályozni, hanem a mindenkori követelmények szerinti leghelyesebb megoldást kell választani. Irányelvül! mégis azt kérjük, hogy az elkövetkező időben a külföldi filmek bemutatását irányító hatóságok különös tekintettel legyenek a magyar filmkölcsönzőkre. Ezek a vállalatok, amelyeknek a magyar filmgyártásban az oroszlátrész jut, feltétlenül megérdemlik, hogy a behozatal elosztásánál arányos mértékben külföldi filmekhez is jussanak.

Elsőrendű szakmai érdek, hogy a jövő évadban már teljes mértékben a törvényhozó akaratának megfelelően érvényesüljön a mozirevizió kívánatos hatása. Bár a revízió határideje csak négy hét múlva jár le, már is elterjedtek a szakmában olyan hírek, amelyek tudni vélik, hogy megint elmarad a gyökeres őrségváltás. A hírek szerint az eddig zsidó érdeklőségek előterében szereplő keresztények nagy része mint engedélyes, továbbra is a mozi élén marad. Ezeknek a múltban strohmann-gyanus személyeknek szakmai szereplése semmiesetre sem kívánatos a jövőben. Még akkor sem, ha egyik-másik már megszűnt strohmann lenni és valóságos vezető lett belőle. Gyökeresen megnyugtató változást csak teljesen új és a múltban magukat le nem jartató személyek bekapcsolódásától várunk.

Végül azt kérjük, hogy a hazatért délvideki területek jelentős számú mozgóképszínházának engedélyét a lehető leggyorsabban vizsgálják felül. A jövő évadban fokozott munka vár a magyar gyártóra, kölcsönzőre és mozisra. Szükséges tehát, hogy az ideiglenes arcok helyett mindenütt a végleges munkatársak vállalják a szakma feladatait, mert csak így várható sikeres eredmény az 1941—1942-es évadtól.

Miért kell a Filmhét?

A harmadik magyar nemzeti Filmhét küszöbén állunk ebben a kissé kései, de annál derűsebb nyárban. Az Országos Nemzeti Filmbizottság tudvalévően a Filmkamara bízta az idén a Filmhét rendezését. S az immár harmadízben megismétlődő nagy magyar filmtársadalmi demonstráció idei előkészítési munkálatait már elkezdte a Kamara, hogy méltó módon a Filmhét két éves hagyományaihoz és sikeréhez — sőt: azokat lehetőleg felülmúlóan — megvalósítsa a harmadik magyar nemzeti Filmhétet is.

Május 27-én, kedden délután egy egészen szűkkörű bizottság gyűlt össze a Kamarában, hogy egyelőre általános-ságban tárgyaljon az ideai Filmhétről. Az MMOE részéről Morvay Pál és Ruttkay Ödön dr., az OMME megbízásából Erdélyi István dr., az első és a második Filmhét rendezőbizottságából Szalontai Kiss Miklós, a Kamara részéről pedig

BÁRÓ WLAŠSICS GYULA dr.

államtitkár, az ORSZÁGOS NEMZETI FILMBIZOTTSÁG elnöke:

Tagadhatatlan, hogy a Filmhét propagandájának életbevágóbb szerep jutott addig, amíg komoly szervezeti zavarok voltak filmgyártásunk rendszere körül s elsősorban fontos volt a szakmai kitartás és élni akarás kihangsúlyozása. Ámde ünnepelni most több jogcím adódik, hiszen sinen van minden, s egy nagyszerű gyártási évad után s egy nagy reménységekkel kecsegtető évad küszöbén jogosult bizakodással tekinthetünk előre.

POGÁNY FRIGYES dr.

ny. h. államtitkár, az OMME elnöke

Semmi jónak elrontója, szép terveknek elgáncsolója nem vagyok, viszont nem vagyok minden áron „Fejblintó Bálint” sem. Amit büles hatóságainkkal egyetértően a köz érdekében — ezt a fogalmat itt igen tág értelemben véve — üdvöznök tarok, azt természetesen nem kritizálok, még ha hozzám közel állók esetleg más véleményen vannak is.

Ennek előrebocsátása után, bár nem egy helytelenítő véleményt hallottam a múltban a Filmhét megrendezéséről, válszom a feltett kérdésre mégis igenlő.

Indokolásul nem térek ki ezúttal az új n. magasabb és súlyosan latbaeső szempontokra, aminők: beszámolás a magyar filmkultúra és filmművészet fokozatos fejlődéséről, propaganda a további erőfeszítésekre ezen a téren, a magyar filmgyártás létproblémáinak újabb megvilágítása, a filmszakma boldogulásának előmozdítása érdekében teendő intézkedések megtárgyalása stb., stb. Csak egy gyakorlati szempontra akarok rámutatni.

Húsz év óta vallhatom magamat többé-kevésbé a filmszakmához tartozónak, szorosabb kapcsolatban természetesen az OMME elnöki székének elfoglalása óta.

Cselle Lajos főtktár és Lieber László dr. titkár fektették le a megbeszélés során az ideai, harmadik Filmhét alapjait.

Az érekezetlen Erdélyi István dr. ismertette azokat az okokat, amelyek az 1941 évi Filmhét tartásának szükségességét különösképpen indokolják filmgyárosok, filmkölesönzők és mozisok szempontjából egyaránt. A felsorakoztatott érveket a bizottság teljesen magáévá tette. A megbeszélés további során az a legfontosabb nézet alakult ki, hogy az ideai Filmhétet — a közlekedési és egyéb viszonyok miatt — nem lehet távol Budapesttől rendezni, hanem csakis a főváros közelében fekvő helyen. Ennek következtében merült fel az ötlet, hogy a harmadik magyar nemzeti Filmhét színhelye a Margitsziget legyen, amely könnyű megközelíthetősége, pompás nullióje, modern berendezése révén egyenesen kínálkozik erre a célra. A Filmhét állandó vendégei számára az

(Nem éppen bársonyszék.) S amikor a múlt hónapokban filmem előkészítő munkáit végeztem s még inkább, amikor annak gyártása közben naponta kint jártam a Hunnia telepén, szinte elképvedve láttam, hogy a szakmának milyen sok értékes egyedét nem ismertem és nem ismerem még. S ha már az annyira elfoglalt ember, amilyen én vagyok, nem fordulhat meg eléggé gyakran azokon a helyeken, ahol a szakmának széles rétegeivel találkozhatnék, kapnia kell a Filmhét nyújtotta alkalmon, hogy ismerőseinek s talán barátainak körét is tágíthassa. De ez — hitem szerint — nem csak rám vonatkoztatva áll, hanem másokra, az élen állókra is. Ebben az irányban a gondolatot bizonyára nem is kell tovább fűzőm, ellenben rá akarok mutatni egy, véleményem szerint, jelentős körülményre.

A fontos ügyekben rendelkező s intézkedő körök tagjai köztudomásulag sohasem nagyon népszerűek azok körében, akiket rendelkezéseik, intézkedéseik érintenek. Nem váltanak-e ki üdvös hatást a filmhét összejövetelek, ismerkedések, tárgyalások és főleg a barátságos beszélgetések azáltal, hogy emezek — „az érintettek” — közelebről is megismerkedhetnek amazokkal — „az intézkedőkkel” — s meggyőződhetnek arról, hogy ezek szeretetreméltó, nemesen gondolkodó, nemcsak hozzáértő, de meg is értő úriemberek, akik nem zárkóznak el kínai falak közé megszívlelésre méltó érvek, az üdvös javaslatok, a felvilágosítások és okos tanácsok elől. Viszont a Filmhét az intéző köröknek is jól alkalomul szolgálhat felfogásuk, terveik és elhatározásaik közlésére, indokolására és elfogadtatására.

Talán ezért is érdemes a Filmhétet megrendezni.

TÖREY ZOLTÁN dr.

a MAGYAR FILMIRODA és a MAGYAR NEMZETI APOLLÓ vezető igazgatója, a FILMKAMARA alelnöke

A magyar filmhét megrendezése helyes elgondolás volt. Az eddigi Lillafüreden megtartott filmhétet kezdetnek tekintem és a filmhétet további olyan kiépítést tartom szük-

egyik különálló szigeti szálló kizárólag állana rendelkezésre, a filmkongresszus a nagy étteremben zajlana le, a filmversenyt pedig a szigeti szabadtéri színházban lehetne rendezni.

A Filmhét időpontjával az előkészítő bizottság július első hetét jelölte meg, amely mindenképpen a legalkalmasabb az idén ennek az impozánsnak ígérkező magyar filméleti összejövetelnek a lebonyolítására.

A közeli napokban ismét összeül az ideai Filmhét szűkkörű rendezőbizottsága, amely ez alkalommal még néhány szakmai vezető egyéniséggel fog kiegészülni, hogy megalakíthassa a nagy rendezői bizottságot.

A harmadik magyar nemzeti Filmhét elé a legnagyobb érdeklődéssel tekintenek a szakmán kívül a filmhatóságok vezetői is. Izelőül itt adunk néhány véleményt, amelyeket jövő héten folytatunk:

ségesnek, amely ezekre a napokra az egész szakmát hiánytalanul összehozza. Feladatát a szakma jövő útjainak kitzűzésében és kiépítésében látom.

ERDELYI ISTVÁN dr.

a KÁRPÁT FILM igazgatója, az OMME titkára:

Nagy örömmel hallottam, hogy az ez évi Filmhét rendezését hivatalos főhatóságunk szükségesnek tartja és a rendezés előkészítésével a Filmkamara bízta meg. Ugyancsak örömmel látom, hogy a Kamara a Filmhét rendezésében a szakma érdekképviseletét az OMME és a MMOE közreműködését is igénybe kívánja venni.

Az előző években rendezett lillafüredi Filmhétet szükségességéről meg voltam győződve és azok közé tartozom, akiknek alkalmá volt személyesen meggyőződni ezeknek a heteknek jelentős eredményeiről. Abban, hogy az eredetileg magánosok kezdeményezésével megszerzett évenkénti filmhétet most hivatalos terület veszi igénybe, azt látom, hogy az illetékes tényezők is helyesnek és szükségesnek tartják az évenkénti magyar Filmhét rendezését.

A nemzetközi filmplac mai állapotában és a magyar filmek európai elhelyezkedése mellett szükségesnek látszik, hogy az ideai Filmhétet minél gazdagabb keretek között és minél inkább nemzetközi filmeseménnyé átalakítva rendezzük meg.

Ha az ideai Filmhét rendezősége megtalálja a megfelelő eszközöket, amelyekkel a Filmhétet nemzetközivé tegye és a Filmhét helyét és időpontját szerencsésen választja meg, valamint megtalálja az alkalmas személyeket, akik egy ilyen monstre filmkiállítást és filmkongresszust rendezni képesek és tudnak, úgy azt hiszem, hogy az 1941 évi magyar Filmhét a magyar filmszakma történetének egy jelentős és fontos állomása lesz.

Az OMME tanfolyam teljes sorrendje

Az ügghöz méltó komoly szellemben folynak az előkészületek annak az első magyar filmkereskedelmi és filmkölcsonzői szaktanfolyamnak a megtartásához, amelyet az OMME vezetősége átörök ötletként magáévá tett és amelynek munkálatai már annyira előrehaladtak, hogy a tanfolyam június 3-án, kedden délután megnyílik.

Május 26-án, hétfőn ismét összeült a tanfolyam teljes előadói kara *Fogány Frigyes* dr. ny. h. államtitkár, az OMME elnökének és *Ferenczy Emil* miniszteri tanácsos vezetése mellett. Az értekezlet ez alkalommal pontosan összeállította a 72 órát kitevő tananyag, illetőleg az előadók órarendjét, amelyet alább közlünk.

Időközben a napilapokban megjelent

kommunikék alapján várakozáson felüli módon nyilvánult meg főleg a szakmán kívüliek érdeklődése a tanfolyam iránt. Több mint ötvenen jelentkeztek, úgy, hogy egy szeptember havában induló második tanfolyam megtartásának a szükségessége már most felmerült. A május 30-án, pénteken összeült felvételi bizottság döntött véglegesen az első tanfolyamra felvett hallgatók és azok maximális száma felől, mely utóbbi a 35-40-et nem lépheti túl.

Az érdekelték tájékoztatása céljából itt említjük meg, hogy a június 3-án, kedden délután 5 órakor kezdődő OMME szaktanfolyam a *M. Királyi Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet* Népszínház-utca 8. sz. II. emelet 59.

alatt lévő fizikai termében fog lezajlani. Minden egyes előadó előadásáról pontos gyorsírói jegyzetek készülnek, amelyek alapján a kilenc tantárgyból litografált füzetek kerülnek kiadásra a tanfolyam végzett növendékei és az ősszel kezdődő második tanfolyam hallgatói számára. Ezeknek a jegyzeteknek készítését, szerkesztését és kivitelezését, az OMME megbízásából, *Váczzi Dezső*, a MAGYAR FILM szerkesztője vállalta. Az első magyar filmszakönyvtár alapjául szolgáló, tananyag összefoglaló füzetek igen hasznos szolgálatot fognak teljesíteni nemcsak a tanfolyam növendékei, de a fiatalabb szakmai kartársak számára is.

Az előadói kar és a tananyag:

Balogh László dr.: Filmhatóságok, filmfelülvizsgáló (3 óra).
Castiglione Henrik: Filmek beszerzése, kiválasztása, mozi-reklám, érdekképviseletek, mozi-adók (10 óra).
Erdélyi István dr.: Filmszállítás, kontingens, behozatal, valuta, kölcsönzői

reklám, filmgyártás (12 óra).
Güttler Antal: Filmkötések, filmügynökök (12 óra).
Kovács Gusztáv: Nyersfilm, negatív, kópia, szinkron, regenerálás (4 óra).
Mucsy András: Filmraktár, rongálóadások, gépi berendezések (7 óra).

Ronczik Sándor dr.: Magyar filmek külföldi eladása (3 óra).
Toldy Zoltán dr.: Filmjogok (4 óra).
Sigler Frigyes: Filmirodai adminisztráció (14 óra).
Váczzi Dezső: Filmek szellemi és technikai feliratozása (3 óra).

Az előadások órarendje:

Június 3. Kedd	5-6 6-7 7-8	Megnyitó Sigler Sigler	Június 15. Vasárnap	<i>Szünet</i>	Június 27. Péntek	5-6 6-7 7-8	Güttler Castiglione Erdélyi dr.	
Június 4. Szerda	5-6 6-7 7-8	Sigler Sigler Kovács	Június 16. Hétfő	5-6 6-7 7-8	Sigler Mucsy Kovács	Június 28. Szombat	<i>Szünet</i>	
Június 5. Csütörtök	5-6 6-7 7-8	Sigler Sigler Kovács	Június 17. Kedd	½4-½5 5-6 6-7 7-8	Mucsy (Corso) Mucsy Castiglione Toldy dr.	Június 29. Vasárnap	<i>Szünet</i>	
Június 6. Péntek	5-6 6-7 7-8	Sigler Sigler Kovács	Június 18. Szerda	5-6 6-7 7-8	Toldy dr. Castiglione Balogh dr.	Június 30. Hétfő	5-6 6-7 7-8	Toldy dr. Castiglione Ronczik dr.
Június 7. Szombat		<i>Szünet</i>	Június 19. Csütörtök	5-6 6-7 7-8	Güttler Castiglione Balogh dr.	Július 1. Kedd	5-6 6-7 7-8	Castiglione Ronczik dr. Ronczik dr.
Június 8. Vasárnap		<i>Szünet</i>	Június 20. Péntek	5-6 6-7 7-8	Güttler Güttler Balogh dr.	Július 2. Szerda	5-6 6-7 7-8	Erdélyi dr. Erdélyi dr. Castiglione
Június 9. Hétfő	5-6 6-7 7-8	Sigler Sigler Mucsy	Június 21. Szombat		<i>Szünet</i>	Július 3. Csütörtök	5-6 6-7 7-8	Erdélyi dr. Erdélyi dr. Castiglione
Június 10. Kedd	5-6 6-7 7-8	Váczzi Mucsy Sigler	Június 22. Vasárnap		<i>Szünet</i>	Július 4. Péntek	5-6 6-7 7-8	Erdélyi dr. Erdélyi dr. Castiglione
Június 11. Szerda	5-6 6-7 7-8	Váczzi Mucsy Sigler	Június 23. Hétfő	5-6 6-7 7-8	Güttler Güttler Toldy dr.	Július 5. Szombat		<i>Szünet</i>
Június 12. Csütörtök		<i>Szünet</i>	Június 24. Kedd	5-6 6-7 7-8	Güttler Güttler Erdélyi dr.	Július 6. Vasárnap		<i>Szünet</i>
Június 13. Péntek	5-6 6-7 7-8	Váczzi Mucsy Sigler	Június 25. Szerda	5-6 6-7 7-8	Güttler Güttler Erdélyi dr.	Július 7. Hétfő	5-6 6-7 7-8	Erdélyi dr. Erdélyi dr. Castiglione
Június 14. Szombat		<i>Szünet</i>	Június 26. Csütörtök	5-6 6-7 7-8	Güttler Güttler Erdélyi dr.	Július 8. Kedd	5-6	Záróvizsga

Lohr Ferenc filmelőadása

Május 20-án, kedden Lohr Ferenc okl. gépészmérnök, a Hunnia Filmgyár főmérnöke a Magyar Amatőrfilm Szövetség budai otthonában előadást tartott *Hogyan készül a film?* címmel. A sokat sejtető című előadás sok látogatót vonzott az amatőrök, hivatásosak és a film iránt érdeklődő nagyközönség köréből. A filmgyártás ezerfelé ágazó szerkezetét ilyen tömören és mégis minden részletre kiterjedő aprólékosan ismertetni csak olyan kiváló szakembernek sikerülhetett ennyire tökéletesen, mint amilyen Lohr Ferenc. Az előadás — amely nemcsak a laikus és az amatőr, hanem a filmmel hivatásszerűen foglalkozók számára is rendkívül tanulságos volt — lényeges részeit alább ismertetjük:

Előadásom célja: rámutatni a film technikai elkészítésének legfontosabb mozzanataira. Mi, akik a filmgyárak életét ismerjük, gyakran megállapíthatjuk egymás között, hogy az átlagembereknek milyen téves elképzeléseik vannak a filmgyártásról. Szédítő számokat olvasnak az újságokban egyik-másik film elkészítéséről, kiszínezik magukban az olvasottakat, megnő az igényük a filmekkel kapcsolatban és csodákat várnak a filmgyáraktól. Azt gondolják, hogy a film elkészítése is pillanatok alatt történik, arra nem szükséges különösebben előkészülni és a sztárok, a dicsőségben fürödve, felveszik a pénztáraknál hatalmas gázsijukat.

A legtöbb mozibáráró emberből hiányzik a reális érzék és a film igazságos megítélésére való készség, de legfőképpen a kritikához szükséges kellő tájékozottság. Beszélnek és írnak a jupiterlámpákról, holott a jupiterlámpa már 20 évvel ezelőtt divatjamult, ócska, zajos szerkezet volt, amelynek, hála Istennek, kiveszett még az emléke is a mai műtermekből. Beszélnek és írnak sztárokról, suttognak pletykákról és azt gondolják, hogy a boszorkánykonyha emlegetésével kimeríthető a filmgyártáshoz szükséges szakértelem.

Ezért azonban nem ítélnék meg kívülálló embereket, akik a filmet csupán a filmszínházakból ismerik. Nem ítélnék meg valakit azért, mert nem szerezte meg a filmgyártáshoz szükséges szakismeretet, hiszen jól tudjuk, hogy a film milyen sok munkakört ölel fel és egy-egy ágnak a művelése is külön tanulmányt és egy életen át folytatott gyakorlatot kíván. Nem szabad megharagudnunk azért sem, hogy nem rendelkezik kellő szakismerettel

az a sok hozzászóló, aki mind jogosnak tartja a véleményét a filmről, mindaddig, amíg ez a kritika az illető magánügye és nem a nyilvánosságnak szól. Természetes dolognak tartom azt is, hogy a nagyközönség a filmgyártás ezerféle területe közül általában csak a színészek munkája iránt érdeklődik. Ez az érdeklődés előnyös a filmre, mert reklámot csinál neki. Sajnos, a filmet a tömegnek kell készíteni, nem pedig egy művészi érzékű, irodalmilag és zeneileg képzett intellektuel osztálynak. Ez a tény erős gátat emel a film gyakran vitatott művészi hivatásának és részben kereskedelmi cikké súlylyeszt.

Óvakodni kell azonban attól, hogy a filmgyártás roppant nehéz kérdéseire avatatlan kézzel hozzászólhassanak. A kontárokotól kell óvakodni. Nincs a világon foglalkozás, amely közvetve, vagy közvetlenül bele ne kapcsolódna a filmbe és ebből következik, hogy amelyik elem ezek közül túlsúlyba jut, annak felfogása és akaratára érvényesül a filmben. Sokféle szempontból lehet tehát elkészíteni és kritizálni ugyanazt a filmet. Az írók elképzelése, a rendezők felfogása, a színészek alakítása különösen erős befolyást jelent a film sikerére és ezen a három tényezőn nehéz eligazodni. Van azonban a filmnek olyan területe, ahol ilyen értelemben vitának helye nincs: ez a film technikai területe. A szakértelem és a tőke növelésével ugyanis fokozottan szebb és jobb a film kiállítására. A film technikája a gépek lététől, ügyeskező gépfelügyelőktől és a jó műszaki emberektől függ és bár a technika kapcsolatos a film művészi értékével, mégis elsősorban gyakorlott és képzett szakemberek munkájának az eredménye. Nem kell külön hangsúlyoznunk, hogy a legjobb technikus is csak megfelelő eszközökkel alkothat nagyszabású munkát és ha a kívánt tőke nem áll rendelkezésre, ha a díszletek száma túl kevés és nagyon takarékos kiállítású, ha impozáns, nagy csarnokok és termek helyett csak szobasarkokat építhetnek fel, ha a gyáraknak nincs elég lámpaparkja és ha elavult gépekkel dolgoznak, minden újítás beszerzése nélkül, nem fejthetik ki képességeiket a technikusok sem. Aki egyetlen egyszer látta már, milyen hatalmas apparátus, hány apró tényező egyes összjátéka és milyen idegmunka kell egy-egy rövidke filmjelenet elkészítéséhez, az nem fogja a hosszú évek, vagy évtizedek pergőtüzében álló dísz-

letépitőt, vagy operatőrt — felületes bírálat alapján — tudatlannak minősíteni. Aki tudja, mit jelent egy pillanatot alatt lepergő trükkfelvételt kigondolni és helyesen megoldani, nem fog egyoldalúan nyilatkozni az általa nem ismert szakkérdésekben.

Előadásom célja ezért: rámutatni arra, hogy a film technikai része milyen hatalmas terület és legalább annyira fontos a film hatására, mint az író munkája, a színész alakítása, a zenész hatásfokozó muzsikája, vagy a rendező nagyvonalú elképzelése és játékvetése. A technikai vezetők, a díszlettervezők, az operatőr, a hangmérnök, a filmkidolgozó laboráns, a film összeállítója, a vetítógépek tervezője, a vetítógépész szakszerű munkája mind egy-egy különálló tevékenység, de mind-egyiknek sikeres össz munkája az, amiből az igazi film születik. Ha nem adjuk meg a módját a normálfilmen annak, hogy a helyesen felépített díszletek megvilágítása, az akusztikai viszonyok, a felvevőgépek, a korszerű hangfelvevőrendszer kiválasztása, az előhívó- és másológépek, a személyzet készsége és a filmszínházak felszerelése elsőrendű lehessen, nem várhatjuk, hogy világos, tiszta, karcmentes, folyamatos lesz a képleadás és torzításmentes élethű a hangvétel. Ugyanez vonatkozik a keskenyfilmre is. Ha a műkedvelő nem ismeri a különféle lencserendszereket, a filmek érzékenységet, az expozíció és a film sebessége közötti kapcsolatokat, a gép mozgatóját, a tárgy helyes megvilágítását, nincs művészi érzéke a beállításához, a kidolgozó intézet helytelen összetételű, kondíciójú és hőmérsékletű előhívóban kezeli a filmet, a vetítógép kezelője pedig nem állítja élesre a lencsét, akkor a keskenyfilmen sem érhető el a kívánt hatás és értéktelen lesz az egész film, amint azt igen gyakran tapasztalhatjuk. A keskenyfilm jövője el nem vitatható és az egész világon hatalmasan szaporodó műkedvelőgárda, a tudományos intézetek, orvosi szakegyesületek, egyházi tényezők roppant érdeklődése az utóbbi években azt bizonyítja, hogy a keskenyfilm a jövőben óriási lendületet kap és egyike lesz a legkitűnőbb kultúrtényezőknél. De kézenfekvő és világos az is, hogy azonos emulzióknál a nagyobb képfelület előnyösebb, nagy színházaknál tehát csak a normálfilm mérete marad meg. A keskenyfilm csak olyan esetben versenyezhet az azonos anyagú normálfilm minőségével, ha arányosan kisebb vászonra vetítik, a hangja azonban — feltéve, hogy azonosan dolgozzák ki a filmeket — nem érheti el a normálfilm minőségét. Ez érthető, ha meggondoljuk, hogy a normál-

Nyersfilm

film vetítési sebessége 456 mm másodpercenként, ugyanakkor a 16 mm-es hangosfilm sebessége csak 183 mm/sec. Ezen a hosszúságon annyira össze kell sűríteni a hangregzéseket, hogy egy 5000 rezgésű hangnak a keskenyfilmen egy 2000 rezgésű hang felel meg minőségi szempontból, amiből következik, hogy a magas hangok felvétele igen komoly nehézségekbe ütközik. Az amerikai filmmérnök-társaság SMPE Journalja beszámol ugyan már olyan keskeny hangfelvételi módszerről, amelylyel másodpercenként 15000 rezgésű hangot lehet rögzíteni, ez azonban különleges berendezést, különleges emulziókat, másológépet és kidolgozó eljárást kíván, amely mód az amatőrnek és az általános gyakorlatnak nem áll rendelkezésére.

Anélkül, hogy bármelyik kérdésnek mélyebb tanulmányozásába hatolnánk, érinteni kívánom a filmkészítéshez szükséges legfontosabb eszközöket. Hangsúlyozom, hogy a filmezés területének óriási méreteinél fogva nem egy előadás, de egy egész sorozat sem elég a film állandóan fejlődő technikájának kimerítésére. Hogy azonban láthassuk, mi mindenre kell gondolni, hány problémát kell megoldani, amíg a film a nagyközönségig jut, bemutatok néhány diapositívet a filmgyártás különféle területeiről és utána vetítek egy kis filmet is, hogy a gigantikus problémának legalább egy része képekben leperegen előtűnik.

Ezek után megszámlálhatatlan mennyiségű érdekesebbnél-érdekesebb diapositívvá illusztrálta Lohr Ferenc a film technikai közreműködőinek fontos szerepét. Különösen az operatőr és a hangmérnök munkáját, valamint bonyolult szerkezetű gépeknek működését világította meg. Követve a film fejlődési vonalát, beszélt a néma, hangos, majd a színes és háromdimenziós filmről. A két utóbbiról szóló fejtegetést — ha lehet — még fokozottabb érdeklődéssel hallgatta a nagyszámú közönség. A színes filmek illusztrálására vetített gyönyörű diapositíveknek külön sikerük volt.

Az érdekes, tartalmas, minden vonatkozásában nagyszerű előadást zúgó tapssal honorálta a közönség. Az amatőrök nevében Pfeiffer Gyula dr. ny. h. államtitkár a Magyar Amatőrfilm Szövetség elnöke fejezte ki köszönetét Lohr Ferencnek előadásáért.

Ezután Lohr Ferenc, a filmamatőr mutatkozott be és mintegy az elmondottak összefoglalásául levetítette magakészítette keskenyfilmjét, melynek címe: A játékfilm, témája a filmgyártás. A kisfilmmek, mely szintén érdekes képet ad a filmgyártás kulisszatitkairól, éppen olyan megérdemelt, nagy sikere volt, mint az előadásnak.

MOZIGÉPÉSZ-ÜGYEKBEN

a t. mozitulajdonosok rendelkezésére áll a

Turul Szépmíves B. E. Vetítőtörzse
VIII., Rákóczi-út 42. II. T.: 225—212

T E C H N I K A

SZERKESZTI:

BRÜCKNER JÁNOS OLL. GÉPÉSZMÉRNÖK, TANÁR, A MMEG SZAKÉRTŐJE,
AZ ORSZ. MÁGY. MOZGÓKÉPÜZEMVEZETŐ, ÉS GÉPKEZELŐ TANFOLYAM TANÁRA

**Még két hozzászólás
a filmrongálások ügyéhez**

OBELCZ FRIDOLIN

mozigépész, a TURUL SZÖVETSÉG
SZÉPMÍVES B. E. vetítőtörzsének ve-
zetője.

GREDA ANDRÁS

a makói ARANYKALÁSZ mozgókép-
színház tulajdonosa:

Bakó József, Bozó János és Karbán József urak külön-külön cikkekben foglalkoztak a filmszalagok rongálásainak okával és jóval többet a rongálások vélt okozóival. E cikkekben sok helytálló megállapítás mellett, sok-sok téves nézetet és avult, sőt káros megállapítást is nyilvánítottak, egyes fontos szempontokban pedig teljesen ellenkező nézetet vannak. Ezért a mi keresztény mozigépész-társadalmunk nevében óvást kell emelnem az ellen, hogy a jórészt 20—30 éves gyakorlattal rendelkező mozigépész szak tudása — nem hivatalos helyről — kétségbevonassék.

A magyar moziszakmának kiváló képességű szakértői vannak, akiknek véleménye előtt tisztelettel hajlunk meg mi, öreg gépészek is; illő volna ezeknek az uraknak a véleményét is kikérni, mielőtt „drákói intézkedéseket kérünk a sárciópót nem hordó gépészek” ellen. De kérnünk kell azt is, hogy az a fél is meghallgatásra találjon, aki, miután egy generációját nevelte fel a gépészeknek, máról-holnapra a vádlottak padjára került. A felvetett kérdések mindegyikére itt, a MAGYAR FILM hasábjain választ adni lehetetlenség volna, egyébként sem szolgálná a célt: a képszalagok jobb védelmét. Már csak azért sem, mert az említett cikkekben foglaltak csak kis részcsekkéi annak a szerintünk foganatosítandó intézkedések tömkelegének, melyeket „megelőző filmrendészetnek” lehetne nevezni.

A magunk részéről a vita eredményes lezárása céljából javasoljuk, hogy az illetékes szakminisztérium felügyelete alatt hívassék össze mielőbb a szakma minden tényezőjének bevonásával egy filmankét, mely hivatva lesz arra, hogy egyesek sérelme nélkül, egyedül az el-érendő cél érdekében olyan határozatokat hozzon, melyek alkalmasak a kétségtelenül nagy értékű képszalagok hatóságosabb védelmére, s mely határozatok, mint rendészeti tárgyú dolgok, a mozik rendészeti felügyeletébe hatósági úton beillesztendők lesznek. Nézetük szerint az ankétára meghívandók: a filmgyártás, filmkereskedelem és kölcsönzés vezetői, a filmszínháztulajdonosok, a gépkereskedelem és gépjavitók, az ügyvezető igazgatók, a gépészek, filmraktarak és filmjavítók képviselői.

Egygel azonban már eleve legyünk tisztában: nem örökéletűvé akarjuk tenni a tisztavirágéletű filmet, hanem az észszerűség határára belül őrizni. Azt hiszem, ilyen módon sok meddő vita és túlhajtott kívánság elkerülhet lesz.

A magyar embernek van egy közszájon forgó jelmondata, amely így hangzik: „A becsületre is kell adni!”

Üres szalmát csépelünk akkor, amikor a filmrongálódás okait kutatjuk, fejtegetjük, ha a gépkezelők — tisztelet a kivételnek — nem lelkiismeretes gondoskodással bánnak a filmmel. S csak azért, mert ez idegen tulajdon! Már pedig mind a filmszakma, mind a mozilátogató közönség a filmmel való gondos, kíméletes bánásmódot kéri a gépkezelőktől — becsületből!

Elkerülhetetlen körülmény és igen gyakori eset az, hogy a filmnek egy bizonyos része lekerül a poros földre s a leggondosabb gépkezelőnek sincs ideje arra, hogy a filmet áttörölje s megsabadítsa azt a rátapadó porrétegtől! De üzemközben nincs is erre idő, a rövid, alig néhány perces üzemszünetekben pedig ismét nincs idő arra, hogy a gépkezelő a filmet tisztogassa. Tekerescselés közben a ronggyal való áttöréskor különben is igen célszerűtlen eljárás két okból is: a futó film és a letöröl szövetanyag közé szorult porszemcsék a surlódás következtében finom karcolás okoznak az emulziós rétegen, továbbá: perforációs kultörés esetén a futó film elkapja a letörölrongyot s ez még súlyosabb törést, vagy teljes szakadást hoz létre.

Igen ajánlatos volna az emulziósrétegnek lehetőség szerinti megóvása céljából, ha a filmkölcsönző vállalatok minden egyes kikölcsönzés után a filmet portalanítanak! Nem tudom, van-e ilyen készülék, ha nincs, elő kell állítani. Még pedig olyan technikai megoldással, hogy a porszemcséket felszedő lágy, textilanyagból készült forgó törölalkatrészeiről erős légfúvás útján volna eltávolítandó a már felszedett porréteg, hogy a „letöröl” állandóan tiszta állapotban maradjon

MAGYAR
FILM

az egyetlen
szakmai

hirdetési orgánium!

A nyugati filmgyártás a háború második felében

A nyugati filmgyártás alatt az elmúlt évtizedekben kialakult terminológia szerint Franciaország, Anglia és az Egyesült Államok filmtermelését értjük. Ennek a három nagy filmgyártó nemzetnek filmjei uralkodtak hosszú időn keresztül a nemzetközi filmpiacon. A francia, angol, amerikai filmek mellett legfeljebb mindenütt csak a hazai filmek mutattak fel számottevő sikereket, a világpiacon azonban egyeduralkodók voltak.

Az európai háború óriási változásokat hozott a nemzetközi filmpiacon. Ezek a változások az első időben természetesen alig éreztették hatásukat, mert hiszen szerte a világon számtalan másolatban forgalmaztak elsősorban amerikai, francia és angol filmeket, úgy, hogy a hiány eleinte nem nagyon volt érezhető. A háborús helyzet okozta gyártási visszaesések, és az országok között emelkedő korlátok azonban megváltoztatták a nemzetközi filmpiac képét.

Franciaországban, melynek piacán évente többszáz játékfilm került forgalomba, évenként 110—120 francia filmet forgattak a műtermekben. A szükséglet mellett természetesen ez a jelentős gyártás is csak részben fedezte a piac keresletét. A nemzeti gyártás már 1939 telén megtorpant, majd 1940 tavaszán rövid újrakezdés után a francia összeomláskor egy időre teljesen megszűnt. Azóta történtek különböző kísérletek, a multhoz hasonló gyártásra azonban ma még természetesen gondolni sem lehet.

Mindenekelőtt különbséget kell tenni a megszállott területek és a meg nem szállott területek filmgyártása között. A meg nem szállott területen a nizzai és marseillesi műtermek jönnek tekintetbe, minden kísérlet ellenére azonban eddig csak egész jelentéktelen gyártásról számolnak be a jelentések. Növeli a nehézségeket az is, hogy a vichy-i kormány a multtal szemben a nemzeti gyártásra kívánt áttérni. Az új rendelkezések, amelyek mélyen bevágnak az azelőtt teljesen szabadjára hagyott francia filmgyártás életébe, egyelőre nagy riadalmat keltettek.

A megszállott területen viszont a párisi környéki műtermekben német ellenőrzés és irányítás mellett készülnek a filmgyártásra. Mint már a MAGYAR FILM-ben beszámoltunk róla, a német érdekeltségű *Continental Film* több hónapos előkészületi munka után két bűnügyi tárgyú film forgatását kezdte meg a párisi környéki műtermekben; *Noel apó gyilkossága* és *Az utolsó a hat közül*. A *Continental Film* egyébként a billancourt-i ötműtermes és a neully-i kétműtermes telepet két évre bérbévette és *Tobis-Klang*-felvevőgéppel rendezte be. Legújabb hírek szerint ugyancsak a *Continental Film* még a meg nem szállott területen, a marseillesi stúdióban is tervez filmgyártást. Viszont a nizzai *Victoria* stúdiók ellenőrzésére a francia hivatalos filmbizottság propaganda ellenőrt küldött ki, sőt szó van arról is, hogy a meg nem szállott területen készülő francia filmek forgatókönyvét is franciául és német fordításban a párisi filmközponthoz jóváhagyásra elő kell terjeszteni.

Ilyen körülmények között francia körökben a jövő évad megkezdéséig legfeljebb 10—15 francia filmre számíthatnak, amely szám az elmúlt években átlagosan készült 110—120 filmmel szemben óriási visszaesést jelent. Egyelőre kérdés azonban az is, hogy ez a 10—15 film elkészül-e a jövő évad megkezdéséig.

A háborús helyzet Londonban is komoly problémák elé állította a gyártókat. Minthogy a filmgyártást a háború alatt is érthető okokból folytatni kívánják, mindent elkövetnek, hogy új gazdasági alapokat teremtsenek az angol filmtermelés részére. Mindenekelőtt új intézőbizottságot hívtak életre, melynek feladata volna a filmgyártás részére a pénzügyi alapokat biztosítani. A bizottságban képviselést nyerne a filmgyártók, kölcsönzők, moziengedélyesek, sőt azok a külföldi vállalkozások is, amelyek eddig a kvóta-törvény értelmében Londonban angol filmet tartoztak gyártani bizonyos külföldről behozott (amerikai) filmek után. Ez utóbbiak ugyanazokat az összegeket bocsátják a bizottságnak filmgyártás céljára, rendelkezésére, amelyet a korábbi években a kvóta-törvény alapján a gyártásra szenteltek. A kölcsönzők és a mozik pedig kötelezik magukat, hogy minden a bizottság irányítása mellett készülő angol filmnek a lehető legnagyobb forgalmazási lehetőséget nyújtják. Ily módon kívánják intézményesen biztosítani azt, hogy minél nagyobb számban kerüljenek angol filmek műsorra az angol színházakban és így az elvesztett piacokat bizonyos mértékig pótolhassák. Elhatározta ugyancsak ez a bi-

zottság, hogy ebben az esztendőben nem tartják meg a szokásos nyári hónapokat, hanem nyáron is „téli szezon”-t tartanak és jó filmekkel lépnek a közönség elé. A jelentések szerint az erőfeszítések nem maradtak hatástalanul. Egyik-másik kiemelkedő film óriási sikerrel fut. Így az *Előjűta a szél* már több mint 60. hete premierműsoron van. Ugyanakkor a háború miatt bezárt vidéki mozik egyrésze ismét megkezdte működését.

A háború kitörése óta alábbhagyott angol gyártás 1941 tavaszi hónapjaiban megint erősebb ítemet nyert. Jelenleg minden elkövetnek, hogy minél több filmet készítsenek. Elősegíti a filmgyártók költségvetésének felépítését az a körülmény, hogy a mai háborús helyzetben Amerikában érthetően divatba jöttek az angol filmek és mind több angol film nyer elhelyezést az Egyesült Államok piacán. Ugyanakkor természetesen az európai piacok mindjobban bezárulnak az angol gyártók és kölcsönzők előtt.

Amerikában az elmúlt évadban mutatkozó gyártási visszaesés megakadályozása és a további gyártás elősegítése céljából hozott rendelkezések, úgy látszik, eredményesek voltak. Az új rendelet, amelyről a MAGYAR FILM annakidején beszámolt és amely előírja, hogy a filmeket nem lehet a mozikonak nagyobb tömegben, mint ötösével lekötni, arra kényszerítette a gyártókat, hogy ne készítsenek tucatszámra átlagos filmeket, hanem legalább minden ötödik filmre jusson egy kiugró filmaffektus. A minőségi emelkedésen felül mennyiségileg is igyekeznek pótolni az elmúlt évad gyártási visszaeséseit. Míg az év elején kb. 30 film készült egyszerre a hollywoodi műtermekben, a tavaszi hónapokban már 50—60 filmet forgattak egy időben és számolnak azzal, hogy a nyáron 75 film lesz egyszerre munkában.

A fokozott gyártás természetesen lázas forgatókönyv és szűzsé-keresésre indította az amerikai gyártókat, úgy, hogy a könyvek ára jelentősen emelkedett. 2—300.000 dollárt is fizettek kiugró forgatókönyvekért.

Nem látható ma még előre, hogy mennyi amerikai film készül ebben az évadban. A tengerentúlról érkezett hírek szerint azonban fokozott gyártással igyekeznek az amerikai filmek behozni az elmúlt év viszonylagos visszaesését. Fejtörést okoz mindenesetre, hogy sokkal több minőségi filmre kell a mai rendszerben számítani, mint az elmúlt években, ugyanakkor azonban jelentős piacokat vesztenek el Európában. Ezért indítottak fokozatos propagandahadjáratot a délamerikai piac megszerzésére, ahol az elmúlt években szintén veszteségek fenyegették az északamerikai filmforgalmazást, mert hiszen Dél-Amerikában mindjobban erősödik a spanyol és portugál nyelvű nemzeti filmgyártás. Eppen ez a körülmény indította a hollywoodi gyártókat arra, hogy délamerikai nevesebb színészeket szerződtessenek a főszerepekhez, hogy így módon a jelentős délamerikai piacot is biztosítsák filmjeik értékesítésére.

Az elmúlt háború tehát, amely az európai filmpiac képét teljesen átalakította, nem maradt hatás nélkül a tengerentúli filmpiacra sem. Minden változás szerint még további jelentős változások várhatók.

A

MAGYAR

FILM

1940 évi II. évfolyama

---

diszkötésben,

---

arany rányomással

KIADÓHIVATALUNKBAN KAPHATÓ

Ára **30** pengő

MEGÉRKEZTEK A BAVARIA FILMGYÁR KULTÚR RAJZOS ÉS SZINES KISFILMJEI!

1. **Változó idők — változó hajviseletek.** (Haj és fejdíszviselet az évszázadok tükrében)
2. **Nyár a német tavakon** (A nyár poézise)
3. **A villám** (Tudományos kultúrfilm a villám keletkezéséről és romboló hatásáról)
4. **A germánok a fáraók ellen.** (A germán kultúra hatása a fáraók korára)

5. **Vitorlázás a Chiemseen.** (100 lány a vitorlázó iskolában)
6. **Ép testben ép lélek** (A test-kultúra diadala).
7. **A tutajos** (A fák útja őserdőtől a tengerig)
8. **Indulás a holdba!** (Fantasztikus utazás a világűrbe)
9. **A műselyem** (Humoros színes kultúrfilm az átlátszó műselyemről)

10. **A békebontó** (Színes rajzfilm)
11. **A kesztyű** (Színes rajzfilm)
12. **Münchhausen kalandjai.** (Színes rajzfilm)
13. **A barokk Délnémetországban**
14. **Drezda**
15. **Villámutazás** (Vidám kultúrfilm. Hétmérföldes csizmával Németországon át)

Forgalomba hozza:

LÉNA Filmgyártó és Kölcsönző

Budapest, VII., Erzsébet körút-13. II. 3.

Telefon: 223-06⁶

ÚJ FILMEK

Érik a gyümölcs

(The Grapes of Wrath)

Írta: John Steinbeck

Filmre írta: Nannally Johnson

Rendezte: John Ford

Főszereplők: Henry Fonda, Jane Darwell, Russel Simpson, Charles Grapewin, John Qualen, John Carradine, Dorris Bowdon

Gyártotta: Fox

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Benedek Marcell dr.

Hossza: 3443 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Fox

Bemutatta: Royal Apollo, City, május 27

*

Tom Joad oklahomai farmerlegény táncokban egy késsel reátamadó részeg társát leütötte és ezért 7 évi börtönt kapott. Négy év után jó magaviseletéért feltételen szabadlábra helyezték. Tom az országuton hazafelé tartva találkozik Casyvel, a volt prédikátorral. Együtt mennek a Joad farmra, ahol csak édesapja üres dűledező faházát találják, mert Joad papát, akárcsak a többi környékbeli farmereket, eltávolították a földekről, hogy saját kezelésükben, a farmerek helyett — traktorokkal munkáltassák meg a rosszul fizető földet. Tom csak Muleyt találja ott, aki annyira szereti a földjét, hogy inkább az éhenhalást választotta, de nem szakad el a rögtől. Tőle tudják meg, hogy szülei a nagybácsi, John Joad farmjára mentek, akinek szintén el kell hagynia a földjét. Tom és Casy épen akkor érnek oda, amikor Joad papa ujságolja, hogy Californiában gyümölcszedő munkásokat keresnek és oda indul az egész család. A Joad család öröme a viszontlátás fölött nem sokáig tart. A családnak azonnal indulnia kell. A többezerkilométeres utat egy rozoga, össze-vissza foltozott teherautón teszik meg. Mire Oklahoma határához érnek, nagypapa, aki ehhez a röghöz nőtt szívvel-lélekkel, meghal. A kaliforniai határ előtt meghal nagymama is, de őt már „az ígélet földjén” temetik el. A kaliforniai álom hamar összeomlott. Hetekig hiába vándoroltak, nem kaptak munkát. Végre . . . munkát kapnak, gyümölcszedést ládánként 5 centért. Örülnek a munkának, meg lehet élni belőle. Sajnos hamarosan kiderül, hogy a telepen a rendes munkások abbahagyták a munkát, mert csak 2½ centet akarnak fizetni nekik. Szegény Joad-ék tehát a bérmozgalom renegátjai lettek Este, amikor Tom összetalálkozik a szabadonbocsátott Casyvel, megtámadják őket abban a hiszemben, hogy ők szítják a környéken az elégedetlenséget. Casy-t megölik és a verekedésben Tom önvédelemből újra bűnbe esik. Ha kitudódik bűne, mehet vissza a börtönbe. Másnap tovább indulnak, hogy Tom távoljusson a verekedés színhelyétől. Joad mama csüggedetlenül bízik sor-suk jobbrafordulásában és — győz! Min-taszerűen berendezett állami gazdaságba érnek, ahol a farmertársadalom szinte családi közösségben él. Szombat este tánc van. Az egész telep együtt van, amikor a munkásság irigyei megtámadják a telepet, hogy a lakók okot szolgáltatassanak egy verekedéssel arra, hogy a hatóság feloszlassa a mintagazdaságot. A terv nem sikerül, a támadókat ártalmatlanná

teszik, de az odacsődített rendőrök észreveszik Joadék teherautóját, melyet köröznék, mert tudják, hogy ezen utazott Tom. Tom észreveszi, hogy felfedezték kocsijukat, fél, hogy szüleinek és testvéreinek is ártana, ha ott elfogják, ezért az éjszaka sötétjében útnak indul. Csak Joad mama ébred fel, megrázó bűcsű után útjára engedi Tomot, hogy megmentse a többieket, akik megtalálták az „ígélet földjét“.

*

Az amerikai, kegyetlenül profitéhes tőke és a nyomorult farmerek, a gép és az ember elszánt összeütközésének döbbenetes éposza a film, amelynek regényeredetije az egész világon közkézen forog. A ninestelenek nagy jalkiáltása, röghöz ragaszkodása, a mindennapi kis darab kenyérért folytatott élet-halálharca félelmetesebb erővel és hatással még nem került elének vázson, mint ezen a filmen. Gorkijian szívbemarkoló páriák, emberszagú típusok, korgó gyomrok, a rongyosok ezrei, éjjeli menedékhely egy életen át, emberi szemétdombok, a betevő falat joga: kaleidoszkopszerű össze-visszaságban kólintják fejbe a nézőn keresztül az egész világot, amely ezt lelkiismeretfurdalás nélkül engedte idáig. Micsoda felejthetetlen figurák, képek, tragédiák a film naturalista eszközeinek tiszta tükrében! „Ez Amerika!” — lehetne a film címe. A radiesomnak hazudott demokrata Újvilág valódi area. A „fidonc” jelszavával kényeskedő közönségnek fizikailag is kellemetlen végigszenvedni a filmet. Az érző milliók azonban soha nem felejtik el: Isten képére teremtett ember állatinál is mélyebbre züllesztett sorsát, amit ez egyszerűen fekete-fehér film az élet megszámlálhatatlan színárnyalataiban élénkít. Amit a film bemutat: pokol a földön! Ahogyan bemutatja: igazi művészet a filmen!

V. D.

Villámházasság

(Hired Wife)

Rendezte: William A. Seiter

Főszereplők: Brian Aherne, Rosalind Rus-

sel, Virginia Bruce

Gyártotta: Universal

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Pacséry László

Hossza: 2642 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Universal

Bemutatta: Corso, május 29

*

Stephen Dexter, az amerikai cementgyáros, rideg üzletember. De a tavasz mindenütt tavasz és a legridegebb cementgyáros szívébe is belopózik. Dexter ilyenkor virágot tűz a kabátjára és fantasztikus reklámötletei támadnak. Kendal Brown, a titkárnője már ismeri

ezeket a rohamokat és meg sem lepődik, amikor Dexter egy szép tavaszi napon arra kéri, hívja fel Phyllis Waldent, az aranyhajú plakátmodell, mert Dexter Phyllis Walden alakjával szeretné ékesíteni a cementzsákokat. A propogandafőnök kétségbeesetten tiltakozik a groteszk ötlet ellen. A titkárnőnek sem tetszik a sex appeales reklámhadjárat, mert féltékeny a plakáttündérre. Kendal ugyanis titokban már évek óta szereti Dextert. De a plakátvénusz szépsége teljesen elbűvöli Dextert. Pedig a szerelemnél nagyobb gondja is lehetne, mert a konkurencia felgyürközött, hogy letörje őt. Le akarják foglalni a gyárat és minden vagyont. Van Horn, az ügyvédje, azt tanácsolja, nősüljön meg és irasson mindent a felesége nevére, hogy megmentse a céget. Dexternek kapóra jön az ötlet és Phyllist akarja nőül venni. Az ügy sűrűs, csak 24 órája van. Kendalt bízza meg, menjen Phyllissért, amíg ő a szükséges iratokat beszerzi. A titkárnő olyan formában közli a házassági ajánlatot a plakáttündérrel, hogy az nemet mond és Dexter a nagy sietségben nem tehet egyebet, minthogy megkéri Kendal kezét. A házasság persze csak formai. A cementgyáros ismét a plakáttündért ostromolja. De Kendal is tovább harcol. Megkéri egyik régi ismerősét, Josét, hogy udvaroljon Phyllisnek. José dél-amerikai nábobnak adja ki magát és felkelti Phyllis érzékenységét. Közben Dexter kiegyezik a konkurrenciával és válni akar Kendaltól, hogy elvehesse Phyllist. Kendal nem egyezik bele a válásba. Kendal jól tudja, hogy minél magasabbra csap fel a szalmaláng, annál gyorsabban ellobban. Nem téved. Amikor kiderül, hogy Dexter házassága formai okokból semmis és Kendal elhagyja a házat, a cementgyáros ott hagyja a plakátideált és Kendal után szalad, hogy újra — most már komolyan — megkérje a kezét.

*

A bizarr ötlet, amelyen ez a szellemes vigjáték felépül, persze csak Amerikában születethetett meg. Az ötlet amerikai, de a filmet jellemző stílus tökéletesen franciaízü. Nehéz lenne a történet ismertetésén keresztül a film értékeit megállapítani. Ezért csak annyit, hogy ez az újdonság a legkellemesebb, legüdebb másfélórával ajándékozta meg a nézőt. Részletfinomságokra kidolgozott forgatókönyve, hasonlóképpen rendezése és a szereplők műnászírozott játéka iskolapélda.

V. D.

MOZIGÉPÉSZ

felvételük vidékre. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít.

Premiermozik műsora:

ÁTRIUM
CASINO
CITY
CORSO
DÉCSI
FORUM
OMNIA
RADIUS
ROYAL APOLLO
SCALA
URÁNIA

Édes ellenfél
Édes ellenfél
Érik a gyümölcs
Villámházasság
Havasi napsütés
Két szerelmes óra
Havasi napsütés
Édes ellenfél
Érik a gyümölcs
Európa nem válaszol
A madarász

máj. 29-16l
máj. 24-16l
máj. 27-16l
máj. 29-16l
máj. 21-16l
máj. 16-16l
máj. 21-16l
máj. 22-16l
máj. 27-16l
máj. 26-16l
máj. 15-16l

Hausz M.
Hausz M.
Fox
Universal
Objectiv
Objectiv
Objectiv
Husz
Fox
Atelier
UFA

A farró téli sikerek

NYÁRON IS NAGY ÜZLETET
JELENTENEK:

FRANK CAPRA VILÁGFILMJE
ÍGY ÉLNI JÓ!...
Lyonel Barrymore,
Jean Artur, James Stewart,
Mischa Auer vígjátéksikere
5 hét Décsi + 2 hét Atrium
+ 2 hét Casino

TOKAJI ASZU
Fedák Sári, Bordy Bella,
Erdélyi Mici,
Bilicsi T., Pethes S., Pálóczi
édes, Józsi, vidám filmcsemegéje
City - Atrium - Omnia = 6 hét!

A FEKETE ASSZONY
Jean Gabin
és Simone Simon
szünetektől fűtött
szerelmes filmje

Az idei szezon rekordfilmje:
A Manderley ház asszonya
Joan Fontaine
és Laurence Olivier
felejthetetlen remekműve
13 hét premier (Scala + Casino)

Biztosítson dátumot azonnal:

**CSEPREGHY
FILM**

BUDAPEST,
VII. ker., ERZSÉBET-KÖRÚT 9-II. SZ.
(New York-palota). Telefon: 22-10-22

**NÉGY FILM
NÉGY
BIZTOS
ÜZLET!**

HIREK

MEGSZÜNT A TISZTELETPÉLDÁNY

Az Országos Magyar Sajtókamara, hogy a rendkívüli nehézségeket némileg enyhítse, amelyek a lapkiadásra a háborús viszonyok folytán hárulnak, kénytelen volt egyes megtakarítási rendelkezéseket hozni, amelyek minden lapkiadóra nézve egyaránt kötelezők. Ezek szerint a budapesti és vidéki sajtónak egyaránt megtiltotta a lapkiadókat bármilyen ajándékozás, pályázat és rejtvényfejtési jutalom vagy kedvezmény nyújtásától, mint ahogyan tilos hirdetéseknek, közleményeknek díjazás nélküli közzététele is. Ez a tilalom kiterjed minden előfizettségűtással foglalkozó vállalkozásra is. Tudva, hogy az általános anyagdrágulás, a hiányzó vasútszállítás helyett beállított autó, sínautó és repülőgépszállítás hatalmas túlkiadásai alig elviselhető terheket rónak a lapkiadásra, az olvasóközönség bizonyára megértéssel fogadja az Országos Magyar Sajtókamara kényszerű intézkedéseit.

AZ OMME MAGYAR FILMPROPAGANDÁJA KÜLFÖLD SZÁMÁRA

Emlékeztet, hogy annakidején, amikor Balogh László dr. m. o. tanácsos, az Országos Nemzeti Filmbizottság főtitkára, olaszországi filmtanulmányútról hazajövet, előadást tartott tapasztalatairól az OMME-ban, a magyar filmek külföldi propagálása céljából egy olyan szerv felállítását ajánlotta, amely az elkészült és készülő magyar filmekről állandóan informálná írásban és képekben a magyar filmek iránt érdeklődő külföldi országokat. Az OMME vezetősége magáévá tette a kitűnő ötletet és annak gyakorlati: üzleti és technikai magvalósítását Hauser Bélára és Sulkovszky Zoltánra bízta, akiknek irodalmi és művészi tanácsadója Hamza D. Ákos. A propaganda szerv időközönként díszes háromnyelvű (német, olasz, francia) brosrút ad ki. Az első ilyen kiadvány már sajtó alatt van és előreláthatóan a július első hetében megartandó Filmhéten jelenik meg. A huszonnégy oldalra tervezett album a magyar filmgyártást és a hazai filmgyártó-vállalatokat fogja ismertetni általánosságban. A második és harmadik kiadvány 80—80 oldalas lesz és 40—40 magyar filmet tartalmaz: 40 már elkészült és 40 még készítenő hazai filmet sok-sok képpel. Az 1000 példányban megjelenő brosrúkat szerkesztés szempontjából a Filmbizottság részéről Balogh László dr. főtitkár, az OMME részéről pedig Erdélyi István dr. főtitkár vizsgálja felül.

BEFEJEZTÉK A FILMBÉRLETI FELTÉTELEK TÁRGYALÁSÁT

Megírtuk mult héten, hogy az OMME és a MMOE részéről kiküldött bizottság elkezdte tárgyalni a flimbérleti és szállítási feltételeket. Mint értesülünk, ez a hatalmas munka az elmúlt hét végén befejeződött és ennek eredményeként legközelebb már módunkban lesz a szakma életét szabályozó fontos feltételeket teljes terjedelmében közölni.

MAGYAR KÖNYV A RAJZOS FILMRŐL

Ritka időközökben, de mégis szaporodik a múltban olyan elhanyagolt magyar filmirodalom. Ezúttal ismét Szűcs Ádám, a fiatal filmesztéta egy új könyvének közeli megjelenéséről adhatunk hírt. Szűcs Ádám, mint ismeretes, korábban *Az igazi filmművészetről* című nagyobbszabású, időközben két kiadást elért könyvével irányította magára a filmvilág figyelmét. Most *Hogyan készül a rajzos film?* címen írt könyvet, amely a rajzfilm művészetét és technikáját tárgyalja. A jövőheti könyvnapon megjelenő legújabb magyar filmszakirodalmi könyv részletes ismertetésére később térünk vissza.

A MEFHOSZ FILMPÁLYÁZATÁNAK EREDMÉNYE

Tudvalévő, hogy a MEFHOSZ mult év szeptemberében filmötletpályázatot hirdetett. A pályázat iránt olyan nagy érdeklődés mutatkozott, hogy a beküldött 477 pályázat lelkiismeretes feldolgozása érdekében az eredményhirdetést ez év március hó 31-re halasztották. A filmgártás különböző szempontjainak figyelembevétele alapján történt elbírálás után kialakult eredmény a következő: Az 500 P-ös első díjat nyerte: *Nyugati Védőbástya* című, „Történelem” jelíggel ellátott pályázat. (Történelmi tárgy.) A 250 P-ös második díjat nyerte: *Cigányrapszódia* című, „Gypsi” jelíggel ellátott pályázat. (Énekes, zenes magyar cigánytörténet.) A 150 P-ös harmadik díjat nyerte: *A jövő ígérete* című, „Axel” jelige alatt beküldött pályázat. (Diaktörténet.) A 100 P-ös negyedik díjat (feltételesen) nyerte: *Hajnali sortűz* című, „Egy paraszt őr 22” jelíggel ellátott pályázat. (Ez a pályázat a visszatért Erdély területén játszódik s katonai tárgyára való tekintettel feldolgozási lehetőségei kétségesek.) A pályadíjakért a nyertesek személyazonosságuk és származásuk kellő igazolásával április 15-től bármely hétköznap jelentkezhetnek a MEFHOSZ titkárságánál, (VIII., József körút 8.)

AZ „ÉRIK A GYÜMÖLCS” SZAKBEMUTATÓJA

A *Royal Apollóban* nagy sikerrel pergő *Fox* óriásfilmből, az *Érik a gyümölcs* című *Steinbeck*-regényből készült újdonságból a vállalat június 4-én, szerdán délután szakbemutatót rendez a különleges film sikerének színhelyén. A *Fox* ezalakkalommal nemcsak a mozisokat hívja meg, hanem ezúton ajánlja fel a vállalatok igazgatói és kölcsönösátlyvezetői számára a film megtekintését. Keddig történő telefonértesítésre a *Fox* szívesen küld jegyeket az érdeklődőknek.

ICSEY REZSŐ MEGVÁLT A FILMIRODÁTÓL

A *Magyar Filmiroda* egyik legrégebbi filmoperatőre, aki tíz éven át dolgozott a vállalat kötelékében és az utóbbi években a játékfilmgyártás terén ért el maradandó eredményeket, az elmúlt héten megvált a *Filmirodától*. Hír szerint *Icsey* Rezső külföldön szándékozik folytatni filmoperatőri munkásságát.

HELYESBÍTÉS

A *Bedta* és az *ördög* című *Léna*-filmről május 10-i számunkban megjelent adatok között a filmet készítő laboratórium téves volt, amit ezúttal helyesbítünk. A *A Bedta és az ördög* meglepően szép laboratóriumi kikészítését a *Kruppka* film-laboratórium végezte.

ELŐADÁS AZ ORKESZTRIKÁRÓL ÉS A FILMRŐL AZ AMATŐRFILM SZÖVETSÉGBEN

Abba a kultúrmunkába, amelyet a *Magyar Amatőr-film Szövetség* a filmművészet és filmkultúra minél szélesebb elterjedése érdekében végez, szervesen kapcsolódik bele a *Szövetség* előadás-sorozatának legutóbbi, *Orkesztika* és *film* című előadása.

A műsort *Pfeiffer Gyula* dr. ny. h. államtitkár, a *Szövetség* elnökének bevezető szavai nyitották meg, majd *Diénes Valéria* dr., az európai hírű *Orkesztikai Intézet* igazgatója ismertette magasszínvonalú előadásában az orkesztika jelentőségét a művészetekben, majd a mozdulatművészet és a film viszonyát tárgyalta az alábbiakban:

A mozdulat minden művészet alapja. A művészetek vagy mozgás eredményei (zene, képzőművészetek), vagy a művészet célja maga a mozgás (színművészet). A mozdulatokkal való kifejezés művészetét végigkísérte az embert az ókortól kezdve — amelynek mozdulatművészei, a mimoszok, talán legmagasabb fokát érték el az orkesztikának — napjainkig. A filmművészet alapja is a mozgás. A görög mimosz, vagy a modern mozdulatművész is — mondhatnók — önmagát filmezi. A két művészet egymásra van utalva és útjaik szorosan egymás mellett haladnak. Ezért a *Magyar Amatőr-film Szövetség* és az *Orkesztikai Intézet* megtette az első, úttörő lépést a két művészet közös fejlődése érdekében, s elkészítette az első orkesztikai filmetek. Ez nehéz munka volt és természetesen, mint első, nem is sikerülhetett tökéletesen. A célt azonban — a kezdeményezést — elérte és minden bizonnyal megnyitotta az utat a mozdulatművészet és a film közös jövőjének.

A szép számban összegyűlt közönség nagy tappal jutalmazta a magas művészi megalapozottságú, tartalmas és érdekes előadást. Ezután került sor az említett filmek vetítésére, melyek — különösen, ha tekintetbe vesszük, hogy e téren ezek az első filmek — komoly művészi kvalitásokkal rendelkeznek. Főképpen a *Persephoneia* című görög mítikus táncjáték ragadott meg mély filozófiájával és a mozdulatok nagy kifejező erejével. A filmet, mint a másik kettőt, a *Háromszög* és a *Lidérc* címűeket, az *Orkesztikai Intézet* közreműködésével *Dudás László* készítette.

Az orkesztikai filmeknek kívül vetítettek még olyan amatőr-filmeket, melyeknek témája a mozdulatművészetrel rokon tánc. Ezek közül *Pfeiffer Gyula* filmje a gyöngyösbokrétásokról, valamint egy különleges ritmusú, újszerű jazzfilm aratott nagy sikert.

AZ „OKTATÓFILM KÖZLEMÉNYEK” MAJUSI SZÁMA

A *VKM Oktatófilm Kirendeltségének* közleményei májusban is érdekes cikkekkel gazdagítják a keskeny oktatófilm kultúrát. A lap tartalmából kiemeljük a következő cikkeket: *Koczás Gyula* dr.: *Film a magyar önismeret szolgálatában*; *Uherkovich Gábor* dr.: *Filmesztétikai nevelést az iskolában*; *Bíró Béla* dr.: *A magyar művészettörténet oktatófilmje*; *Kuchárik József*: *A film és a testnevelés*; *Noszlopi László*: *Film és gyakorlati pályára nevelés*.

FILMELŐADÁS A RÁDIÓBAN

Budapest I. hullámhosszán május 26-án, 21 órakor *Szobotka Tibor* dr. tartott érdekes előadást *Regény a filmen* címen.

A magyar filmkritika

A film ötvenéves jubileuma alkalmából időszerű az elért eredmények értékelése, a megtett út felbecsülése, a hibák bevallása és főleg azok kiküszöbölése. Lassú, bizonytalan kezdet után rugalmas, mindent elsőprő folytatás következett és Jacques Feyder eleinte fantasztikus örületnek tetsző: „Hiszek a hangos film jövőjében!” felkiáltása immár a legmagátólértetőbb valósággá vált és rosszakaróinak legnagyobb csalódására — mert ezek még most is szépszámmal akadnak éppen a legkultúraltabbak, a vezető szerepet játszóknak — a film újabb és vakmerőbb fordulókat felé kanyarog s ezeknek az akadályoknak leküzdése után sorsa és jövője megpecsételtnek látszik: *uralkodni a népeken a szellem, a kultúra és a nővégyerevel!*

De az eddig megtett út sem lebecsülendő! Nagyszerű, diadalmos küzdelmekben dús multra tekinthet vissza a rendező, a színész, az író, a fényképész, a hangmérnök, a gyártó és a számtalan mellékösvényre szétágazó szakma valamennyi harcosa és barátja.

Csak a filmkritikusnak — akinek éppen a legjelentősebb, legszebb hivatása volt emelni a film színvonalát, megjelölni a haladás útját, figyelmeztetni, dicsérni és buzdítani — nincs multja, de jelene sincs...

A színház kitűnő, mélyrelátó, tudós kritikuskokat termelt már az első előadások idején. Tudunk kiváló ókori Aischylos-, Sophokles- és Euripides-magyarázókról; nem is szólva a XX. század essay-író nemzedékéről, melynek őse és legjelesebb képviselője, a legnagyobb magyar színkritikus: *Ambrus Zoltán* volt.

Annál furcsább és érthetlenebb a filmkritika helyzete. A film, jóllehet már esztétikai szempontból is a színház mellé küzdötte fel magát, megfelelő minőségű, elsővonalbeli, úgynevezett széleslátókörű, szakmai tudású és irodalmi igényű kritikust alig tud felmutatni.

A filmkritika nehézkes kifejlődésének megvannak a komoly és ésszel könnyen felfogható okai. A film az évszázados hagyományok, a vallásos élet és formák, a régi művészetek betegágyánál rohant előre. Mindenki érzi és tudja, hogy két kor határmegyéjén állunk, ahol a hagyományok összeomlottak a szörnyű megrázkódtatástól s a nagy hullámverésben az értékesebb kulturális tényezők elmerültek, de a könnyebb fajsúlyúak a hullámok felszínén tovasodródtak a divattal. Nem csoda tehát, ha ez a jelenség mindenben is, megérlette a gyanút a film iránt. Lélektanilag még érthetőbb, hogy ez a gyanú éppen a válságba sodródott kultúrtényezők képviselőiben táplálta az ellenszenv és elfogultság csiráit. (*Kis-péter Miklós: A győzelmes film.*)

A kultúra kettészakadásának oka tehát világos és így, sajnos, éppen azok távolodtak el mind messzebb a filmtől, hogy nagy kerülővel mint gyűlölködő — szívük mélyén azonban irigy és féltékeny — ellenfelek kanyarodjanak vissza, akik a leginkább lettek volna hivatva a szellemi erőik sorompóba állítására, a nívó emelésére: az igazi, szigorú, de pártatlan filmkritikára. Táma-

dásaik ugyan semmit sem ártottak a film népszerűségének és elterjedésének. A film alapfogolata ugyanis, — amely jórészt egyezik a színházéval, csupán kiszélesíti annak szűk lehetőségeit, a vizualitást némi fantasztikummal vegyítve a maximumra fokozza s így külső és belső életünket a lehető legtökéletesebb formában ábrázolja, — magában hordozta a biztos győzelmet és diadalmas jövőt. Ha azonban elgondoljuk, hogy összefogással, megértéssel milyen eredményeket lehetett volna elérni, mennyi kísérletezést, balsikert, időt lehetett volna megtakarítani: fájdalommal gondolunk arra, hogy a kibékülés és együttműködés ideje még nem érkezett el és előreláthatólag még jó ideig fog tartani ez a „tarthatalan” állapot.

Filmkritikára pedig szüksége van a szakmának és a nézőközönségnek egyaránt! Es ideje, hogy a filmkritikát a reklám és szakértelmetlenség posványából kiemeljük.

SZÜCS A. GYÖRGY

LAPSZEMLE

FÜGGETLEN MAGYARORSZÁG:

1941. V. 26. *Papp Antal: Szerintünk...*

NEMZETI UJSÁG:

1941. V. 28. *A sztárok túlzott követelése ellen.* (A Nemzeti Filmbizottság érdekes megállapításai.) (MAGYAR FILM 1941. V. 24-i számából.)

NEMZETŐR:

1941. V. 26. *Meghiúsult tüntetés a Jud Süss ellen.*

NÉPSZAVA:

1941. V. 27. *Határozatlan határozatok.*

MAGYAR SZINPAD:

1941. V. 28. *Kovács Kálmán: Film és opera.*

PESTI HIRLAP:

1941. V. 27. *A harmadik magyar gyártelepen is megkezdik a hangosfilmek forgatását.* (MAGYAR FILM 1941. V. 24-i számából.)

PESTI UJSÁG:

1941. V. 26. *A Nyilaskeresztes Párt filmmel bizanyította Hubay igazát.*

ÚJ MAGYARSÁG:

1941. V. 29. *A pécsi mozitröszt megtagadta a „Jud Süss” előadását.*

1941. V. 28. *A filmbizottság maximumán akarja a sztárok gázsiját.* (MAGYAR FILM 1941. V. 24-i számából.)

UJSÁG:

1941. V. 28. *A Nemzeti Filmbizottság fontos rendelkezései a magyar filmgyártásról.* (MAGYAR FILM 1941. V. 24-i számából.)

KÜLFÖLD

ROMÁNIA

Betiltották a kétszláger-rendszert

A román hivatalos lap miniszterelnöki rendeletet közöl, amely szerint 1941 május elsejével kezdődőleg tilos a mozgóképszínházak műsorán egyszerre két játékfilmet bemutatni. Ugyanez a rendelkezés előírja, hogy minden mozgóképszínház műsorán egy játékfilm mellett egy kultúrfilmet és egy híradót kell bemutatni. Végül előírja a rendelet, hogy az ONC híradót minden műsoron kötelezően be kell mutatni. A rendelet a román mozik egyik régi beteg helyzetét szüntette meg. Romániában ugyanis a főváros és a vidék mozgóképszínházai között óriási az eltérés a bemutatott filmek száma tekintetében. Míg a fővárosban és Konstanzában évente 220—250 filmet mutattak be, addig a többi városban 100—150 filmmel fedezték a szükségletet. Ez azt jelentette, hogy a Bukarestben bemutatott filmeknek alig több, mint a fele került el a vidéki városokba. A községi mozik pedig csak 50—100 filmet vetítettek egy évben. Ez a felállítás már önmagában is megmagyarázza, milyen nehéz volt rentábilisan gyümölcsöztetni a román filmpiacon a filmeket. A francia, angol és amerikai filmek kimaradása pedig számszerűleg kényszerítette a kormányt a rendelkezés kiadására. Így a jövőben 150—200 filmmel egész Románia piacának szükségletét fedezni tudják, viszont a premier színházak tovább tartanak műsoron filmeket. Ugyanakkor a kultúrfilmek és a híradók is szerephez jutnak.

MŰTEREM

Filmgyár:

A film címe:

Gyártó cég:

Gyártási vezető:

Írta:

Filmre írta:

Rendező:

Hunnia

Ne kérdezd, ki voltam

Balogh Film

Ifj. Güttler Lajos

Orsi Maria

Balogh Béla

Balogh Béla

Karady Katalin, Viz-

váry Mariska, Somo-

gyi Nusi, Németh Ro-

mola, Baksa, Soós

László, Sennyei Vera

Zala Karola, Szabó

Sándor.

Kerekes Imre,

Makay Árpád

Lázár István

Pokol Péter

Wrana Rudolf

Stylus

Vincze Ottó

Vincze Ottó

Ivanicza György

Szente László

Tobis-Klang

Kofa

Balogh Film

Felvételező:

Fényképezi:

Hangmérnök:

Üszelállítja:

Segédoperatőr:

Diszlet:

Zene:

Karmester:

Fodrász:

Állófényképész:

Hangrendszer:

Laboratórium:

Kölcsönző:

HIVATALOS RÉSZ FILMCENZÚRA

BUDAPEST, IV., ESKÜ-TÉR 6
TELEFON: IRODA ÉS FENNTART 183-072, ELNÖK ÉS ÜGYV. ÁLELNÖK 183-073

Országos Mozcóképvizsgáló Bizottság

181—1941 eln. szám.

Az Országos Mozcóképvizsgáló Bizottság Budapest, 1941. évi május hó 11-től 17-ig tartott ülésin

a) nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

1. **Marika — előzetes** (Hunnia) hangos reklám 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1938 évben készült 113 m. hosszú;

2. **Édes ellenfél — előzetes** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1941. évben készült, 112 m. hosszú;

3. **20 th. Century Fox hangos híradó XV. 20.** (Fox Movietone News) (Fox) hangos riport 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1941. évben készült, 272 m. hosszú;

4. **Ufa világhíradó 86. sz.** (Auslandstonswoche Nr. 86.) (Ufa) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1941. évben készült, 401 m. hosszú;

5. **LUCE világhíradó 69. sz.** (Dr. Pflumm) hangos riport 1 felvonásban, a LUCE filmgyárban 1941. évben készült, 222 m. hosszú;

6. **LUCE világhíradó 69/a** (Dr. Pflumm) hangos riport 1 felvonásban, a LUCE filmgyárban 1941. évben készült, 241 m. hosszú;

7. **Magyar világhíradó 899. sz.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1941. évben készült, 264 m. hosszú;

8. **Intim híradó 3.** (Műkevelés — hivatal) (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1941. évben készült, 97 m. hosszú;

9. **Rajzos híradó 72.** (A szuezi csatorna) (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1941. évben készült, 108 m. hosszú;

10. **Intermezzo — előzetes** (Intermezzo a love story) (Mesterfilm) hangos reklám 1 felvonásban, az United Arts. filmgyárban 1939 évben készült, 87 m. hosszú;

11. **Nagytakarítás az állatkertben** (Bunter Alltag im Zoo) (Ufa) hangos riport 1 felvonásban, a Basse filmgyárban 1939 évben készült, 380 m. hosszú;

12. **Rádium** (Ufa) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1940. évben készült, 437 m. hosszú;

13. **Madridi kém — előzetes** (Hausz Mária) hangos reklám 1 felvonásban, a Bassoli filmgyárban 1940. évben készült, 115 m. hosszú;

14. **A madridi kém** (Carmen Fra i Rossi) (Hausz Mária) hangos dráma 5 felvonásban, a Cin. Italiana Rassoli filmgyárban 1940. évben készült, 2472 m. hosszú mozgófényképeket.

b) Kísérő műsorul a kötelező arányszámba beszámíthatónak minősítette:

Mágiától a bűvészetig (Kovács és Faludi) hangos riport 1 felvonásban, a Kovács és Faludi laboratóriumban 1941. évben készült, 373 m. hosszú filmet, mint Magyarországon készült, magyar nyelvű mozgófényképeket.

c) **Előadásra alkalmasnak találta** azzal, hogy nyilvánosan csak úgynevezett keskeny mozgófényképekben szabad bemutatni:

Magyar világhíradó 899. sz. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1941. évben készült, 105 m. hosszú keskeny mozgófényképet.

d) **Előadásra alkalmasnak találta**, de eltiltotta, hogy azon 16 évesnél fiatalabb korúak jelen lehessenek:

A élet titka (Mysterium des Lebens) (Ufa) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1937. évben készült, 418 m. hosszú mozgófényképet.

e) **Külföldre kivinni engedélyezte:**

1. **Havasi napsütés** (Objectivefilm) hangos színmű 10 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1941. évben készült, 2667 m. hosszú;

2. **András** (Mester) hangos színmű 8 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1941. évben készült, 2391 m. hosszú;

3. **Bevonulás után** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1941. évben készült, 24 m. hosszú;

4. **Felszabadulás ünnepe Szabadkán** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1941. évben készült, 27 m. hosszú;

5. **A Kormányzó Úr jelenlétében avatják fel a vadászszázaljak világháborús emlékművét** (Fox) néma riport 1 felvonásban, a Fox laboratóriumban 1941. évben készült, 119 m. hosszú;

6. **Zöldkeresztes testvérek ballagása** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1941. évben készült, 42 m. hosszú;

7. **Síverseny májusban** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1941. évben készült, 24 m. hosszú;

8. **Olasz miniszter Budapest** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1941. évben készült, 24 m. hosszú;

9. **Balkezes angyal — előzetes** (Mester) hangos reklám 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1940. évben készült, 110 m. hosszú mozgófényképeket.

Budapest, 1941. május 17-én.

Dr. Szöllösy Alfréd s. k.
elnök,
miniszteri tanácsos.

184/1941. eln. sz.

Az Országos Mozcóképvizsgáló Bizottság Budapest, 1941. évi május hó 18-tól 24-ig tartott ülésin

a) nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

1. **Ököljog — előzetes** (Wyoming — Trailer) (M. G. M.) hangos reklám 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1941. évben készült, 77 m. hosszú;

2. **Ököljog** (Wyoming) (M. G. M.) hangos dráma 5 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1941. évben készült, 2436 m. hosszú;

3. **Cisco és a lady — előzetes** (Cisco Kid and the lady) (Fox) hangos reklám 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1940. évben készült, 112 m. hosszú;

4. **Bismark, a vaskancellár** (Bismark) (Walter Tibor) hangos történelmi film 6 felvonásban, a Tobis filmgyárban 1941. évben készült, 3190 m. hosszú;

5. **Ufa világhíradó 87.** (Auslandstonswoche) (Ufa) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1941. évben készült, 451 m. hosszú;

6. **20th Century Fox hangos híradó XV. évf. 21. sz.** (Fox Movietone News) (Fox) hangos riport 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1941. évben készült, 287 m. hosszú;

7. **Rajzos híradó 73.** (Dardanellák) (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1941. évben készült, 102 m. hosszú;

8. **Magyar világhíradó 900.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1941. évben készült, 272 m. hosszú;

9. **Luce világhíradó 70. sz.** (Dr. Pflumm Tibor) hangos riport 1 felvonásban, a Luce filmgyárban 1941. évben készült, 225 m. hosszú;

10. **Perzselő szerelem — előzetes** (Adrienne Lecouvreur) (Filmértékesítő) hangos reklám 1 felvonásban, az A. C. E. filmgyárban 1938. évben készült, 121 m. hosszú;

11. **A Nemzeti Munkaközpont miskolci gyermeknyaraltatási filmje** (Nemzeti Munkaközpont) néma riport (keskeny) 1 felvonásban, amatőr felvétel 1 felvonásban, 65 m. hosszú;

12. **A kávédaráló története** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1941. évben készült, 107 m. hosszú;

13. **Praktikus szépség** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, az Ufa filmgyárban 1940. évben készült, 45 m. hosszú;

MAGYAR MOZGÓFÉNYKÉPGÉPKEZELŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETE

mint az állami munkaközvetítő-hivatal hat. eng. megbízottja

DIJTALANUL KÖZVETIT SZAKAVATOTT GÉPESZEKET

állandó alkalmazásra és kiegészítő-
sekre úgy helyben, mint vidéken.
Budapest, VIII., Népszínház-u. 19.

Telefon: 337—598.

Hivatalos órák: 2—4-ig.

14. **A szerelem gyöngyei** (Les perles de la couronne) (Czauper Miklós) hangos vígjáték 5 felvonásban, a Cinéas filmgyárban 1937. évben készült, 2632 m hosszú;

15. **Mindenkit érhet szerencse** (The young in heart) (Csepreghy-film) hangos vígjáték 5 felvonásban, az United Arts filmgyárban 1940. évben készült, 2479 m hosszú mozgófényképeket.

b) **A bizottság nyilvános előadásra alkalmasnak találta és a mozgófényképezé-
mekben a magyar nyelvű mozgófényképek kötelező bemutatására előírt arányszámba beszámíthatónak minősítette:**

Édes ellenfél (Hausz Mária) hangos bohózat 5 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1941. évben készült, 2536 m hosszú filmet, mint Magyarországon készült, magyar nyelvű mozgófényképet.

c) **Kísérő műsorul a kötelező arányszámba beszámíthatónak minősítette:**

Amire nem nagy gondot fordítunk (Kovács és Faludi) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Kovács és Faludi laboratóriumban 1941. évben készült, 327 m hosszú filmet, mint Magyarországon készült, magyar nyelvű mozgófényképet.

d) **Előadásra alkalmasnak találta azzal, hogy nyilvánosan csak úgynevezett keskeny mozgófényképezékekben szabad bemutatni:**

Mindenütt Olympia (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1941. évben készült, 14 m hosszú keskeny mozgófényképet.

e) **Külföldre kivinni engedélyezte:**

1. **Varieté csillagai** (Hunnia) hangos dráma 8 felvonásban, a Hunnia Filmgyárban 1938. évben készült, 2322 m hosszú;

2. **Magyar táncok és népszokások** (M. F. I.) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 449 m hosszú;

3. **A magyar falu** (M. F. I.) hangos ismeretterjesztő 3 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1935. évben készült, 688 m hosszú;

4. **Német tudósok Magyarországon** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1941. évben készült, 16 m hosszú;

5. **Ecseg pusztá** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1941. évben készült, 24 m hosszú;

6. **Cserkészapródok** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1941. évben készült, 22 m hosszú, mozgófényképeket.

Budapest, 1941. évi május hó 24-én.

Dr. Szöllősy Alfréd s. k. elnök,
miniszteri tanácsos.

HIRADÓK

901. sz.

1. Ezermester gyermekek kiállítása. (Svensk)
2. Keletázsiai lovasünnep Tokióban. (Nippon)
3. Távgyalogverseny Finnországban. (Suomi Filmi)
4. Horvát küldöttség Olaszországban. (Luce)
5. Földcsuszamlás Esztergom mellett. (M. F. I.—Somkúti)
6. Székely seregszemle Csíksomlyón. (Fotofilm)
7. Hóman Bálint látogatása Ungváron. (M. F. I.—Somkúti)
8. Magyar—olasz teniszmérkőzés 3:2. (M. F. I.—Kerti)
9. A hősi halált halt katonák napja. (M. F. I.—Zsabka, Marton)

A Híradófilmszínház különkiadása

54. sz.

A magyar sajtó ünnepe.

88. sz.

1. Stafétafutóverseny Svájcban.
2. Bárány-verseny az Amerikai Egyesült Államokban.
3. Kenguru született a berlini állatkertben.
4. Kiállítás Párizsban.
5. Horvátország királya a spoletói herceg.
6. 800 norvég visszatér hazájába.
7. Német katonák között Görögországban.
8. Von Brauchitsch vezértábornagy a német haderő főparancsnoka szemleúton a volt görög hadszíntéren.
9. Német katonák horvát parasztokat látnak vendégül.
10. Német aknakeresőhajók kifutnak a biskájai öbölből.
11. Német messzehordó útegek működése a csatorna partján.
12. Légiharc a csatorna partjai felett.

71. sz.

1. Az olasz király és császár Albániában.
2. Az első olasz vonat Postumia—Lubiana vonalon megérkezik Longaticoba.
3. Az első barbárok méltó utódai.
4. Korfu elfoglalása.

71/a sz.

1. Japán tengerészek felavatása.
2. Az olasz bombázók élénk tevékenysége Észak-Afrikában.
3. Egy teherhajó elsüllyesztése.
4. Ante Pavelic horvát államfő Rómában.

XV. évf. 22. sz.

1. A mexikói Colima városka házainak 90 százaléka elpusztult.
2. Svájcban 1388 óta minden évben megemlékeznek a naefeisi csatáról.
3. Petain marsall látogatása Pau és Lourdes városkában.
4. Box-verseny az „Aranykesztyű díjáért Csikágóban.
5. Bazel mezei futóbajnokságai.
6. Az aquacalientei derby Spanyolországban
7. Jégünnepély a newyorki Madison Square Gardenben.

**JÖN A NYÁR
KÉSZÜLJÖN FEL AZ ÚJ
ÉVADRA!**

**JÓ A HANGJA?
JÓ A VETITÉSE?
GÉPHÁZÁT
ÁTVIZSGÁLOM.**

**AZ ESETLEGES JAVÍTÁSOKRÓL
ÁRAJÁNLATOT TESZEK
EZ NEM KERÜL ÖNNEK
PÉNZÉBE!**

**CSODÁLKOZNI FOG,
HOGY KEVÉS PÉNZERT MIT
TUDOK ÖNNEK NYUJTANI
TELJES BERENDEZÉSEK
REDUKTOR-KONVERTEREK
TELEFUNKEN
CSODAHANGSZÓRÓK**

**FILMHANG
ADLER**

**MOZGÓSZÍNHÁZAK
BERENDEZÉSE**

Budapest, VII. Erzsébet-krt 9-11
New-York-palota. Tel. :225-759

**FEKETE FOTÓ
MOZIREKLÁM**

**REKLÁMTERVEZÉS
AMATŐR LABORATÓRIUM
cégt. FEKETE GYÖRGY**

SZAKMAI CÍMTÁR

színházi és filmelosztálya, IV. Ferenciek-tére, 7. Tel.: 183-738, 185-243.

Adler Ferenc moziberendezés és moziképviselet, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 225-759.

Agafotó, V., Vilmos császár-út 18. I. Telefon: 125-240.

Alfa film, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 422-578.

Apolló filmreklámvállalat, VII., Erzsébet-körút 9-11., II. em. Tel.: 222-212.

Arany filmducco, VIII., Dankó-utca 22. Telefon: 149-439.

Atelier film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-584. Raktár a házban.

Aurora film, VII., Erzsébet-körút 9-11. Telefon: 221-133.

Balogh-Orbán, VIII., Tisza Kálmán-tér 15. Tel.: 132-940.

Bauer vetítőgép és adapterek (Bosch Róbert kft.), V., Váci-út 22-24. Tel.: 299-180.

Bel- és külföldi filmellenőrző kft., VII., Erzsébet-körút 8. III. Tel.: 222-699.

Brückner János mérnök, az MMOE szakértője, XI., Ulászló-utca 62. Telefon: 457-650, vagy Mechanikai és Elektromosipari szakiskola, tel.: 130-293.

Byszak reklám, VIII., Népszínház-utca 14. Telefon: 138-091.

Centrum filmszolgálat, VII., Erzsébet-krt. 9-11., IV. Tel.: 423-339.

Cinema, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 422-582. Raktár a házban.

Csepreghy film, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Telefon: 221-022 és 221-021.

Deák film, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 222-106. Raktár a házban.

Déliab film, VII., Erzsébet-körút 9-11. Telefon: 428-155.

Diapozitívkészítő üzem, Fekete György, VIII., József-körút 9. (az udvarban).

Diátp laboratórium, VII., Rottenbiller-utca 19. Tel.: 427-148.

Duna Film, VII., Rákóczi-út 40. Telefon: 225-040.

Eco film, VII., Rákóczi-út 12. Telefon: 225-404. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Telefon: 342-984.

Electra film, XIV., Thököly-út 21. Tel.: 337-578.

Electric kinotechnikai vállalat, VIII., Rökk Szilárd-utca 18. Tel.: 344-782.

Erdélyi filmgyártó kft., VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 420-199.

Farkas J. M. reklámvállalat, VIII., József-körút 19. Telefon: 132-805.

Fehér Andre, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 423-544.

Ferrania, V., Gróf Tisza István-utca 18. Telefon: 129-139.

Filmatyp laboratórium, XIV., Szentés-u. 60. Telefon: 496-371.

Filmcoenzura, IV., Eskü-tér 6. Tel.: 183-072. alelnök: 183-073.

Filmexpress kft., VII., Erzsébet-körút 9. Tel.: 224-091., 225-089.

Filmértékesítő, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 221-609 és 220-497.

Filmfotó üzem és laboratórium, Altmayer J., VIII., Rökk Szilárd-u. 11. Tel.: 130-805.

Filmipari laboratórium, XIV., Fűrészu. 95. Telefon: 497-716.

Filmservice, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: *424-555.

Fortuna film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 421-982. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.

Fox film, VII., Rákóczi-út 9. Telefon: 139-437, 131-658. Raktár: VIII., Rákóczi-tér 11. Telefon: 139-437, 131-658.

Grawatsch Ottó, VIII., József-krt. 71. Tel.: 145-193.

Gyimesy Kásás Ernő, a MAGYAR FILM kiadóhivatali főnöke, XIV., Semsey Andor-utca 7. Tel.: 499-752.

Hajdu film, XIV., Gyarmat-utca 39. Tel.: 297-999.

Hamza film kft., VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 220-038.

Harmonia film, VII., Akácfa-utca 7. Tel.: 225-487. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Telefon: 342-984.

Haus Mária filmkölcsonzó és filmgyártó kft., VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 225-209.

Hebel Gyula szállító, VI., Váci-út 1. Tel.: 115-947.

Helikon filmvállalat, VIII., Rökk Szilárd-utca 24. Tel.: 133-705. Raktár: VIII., Népszínház-utca 19. V. Tel.: 349-414.

Hirsch és Tsuk, VII., Dohány-utca 1. (Kamara mozi). Tel.: 423-903.

Hungária film kft., VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 422-010.

Hunnia filmhelyező irodája, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 424-130, 424-138, 424-139. Sajtóosztály: 223-212.

Hunnia filmgyár Rt. (Filmipari Alap), XIV., Gyarmat-u. 30. Tel.: 297-999., 297-622., 297-085.

Ibusz filmszállítás, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 224-050.

Imago filmelőállító és forgalombahozó kft., VII., Akácfa-u. 7. Tel.: 225-487.

Inkey Tibor filmállományképzés, filmfotó üzem, IV., Múzeum-krt. 3. Tel.: 380-466.

Kamara, VI., Bajza-utca 18. Tel.: 220-855, 422-961.

Karossa foto, filmfotótechnikai laboratórium, VII., Rákóczi-út 8/a. Tel.: 223-507.

Kárpát film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-577, 220-299. Raktár a házban.

Kino film, VIII., Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 136-942. Raktár a házban.

Kino fotó, XIV., Thököly-út 150. Tel.: 496-602.

Kodak, V., Báthory-u. 6. Telefon: 114-158, 114-184.

Koncz Film kft., VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 220-830.

Kormos Miklós filmvállalata, VII., Erzsébet-körút 9-11., III. 6. Tel.: 422-574.

Kovács és Faludi laboratórium, XIV., Gyarmat-u. 35. Tel.: 297-855. Synchron műterem: XIV., Gyarmat-u. 49/b. Tel.: 297-487.

Kováts Béla filmreklám, hanglezem, diapozitív, VIII., József-körút 19. Telefon: 143-142.

Kovács Emil és Társa, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 421-948. Raktár a házban.

Központi filmkészítő, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 224-494, 224-098.

Krupka filmgyár és laboratórium, XIV., Bácskay-utca 29/b. Tel.: 496-741.

Lajta Andor, XIV., Thököly-út 75. Tel.: 297-076.

Léna film, Lévai-Nagy filmgyártó és kölcsönző kft. VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 223-066.

MAGYAR FILM, VI., Bajza-utca 18. Tel.: 220-855., 422-961. Szerkesztő: Váci Dezső, VIII., Üllői-út 42. Tel.: 136-386.

Magyar Filmiroda Rt., IX., Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 146-346, este 7 óráttal reggel 9 óráig valamint vasár- és ünnepnap: 146-343. Játékfilmgyártás: 146-342. Színészöltözők: 140-727. Felirat-készítő üzem: 139-211. Híradókiadás: VIII., Szentkirályi-u. 25. Tel.: 145-510. Fényképezem: VIII., Sándor-u. 5-7. Telefon: 145-510. Filmkölcsonzó-osztály: VII., Erzsébet-körút 45. Tel.: 222-099.

Magyar Irok Filmje Rt., Gyártási iroda: XIV., Gyarmat-utca 39. Tel.: 297-999.

MIF kölcsönző Rt., VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 420-796, 420-798.

Magyar Mozgófényképezők Országos Egyesülete, VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 337-598.

Malomvízi reklámservice, XIV., Hungária-körút 148. Tel.: 420-200.

MMOE, VIII., Csokonay-utca 10. Telefon: 136-005.

Matador film, VIII., Sándor-tér 2. Tel.: 132-774. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Telefon: 349-414.

Meitner Mór mechanikai és mozkóképezéskedelmi vállalata, VIII., József-körút 21. Tel.: 133-877.

Mester Film, Filmkölcsonzó, VII., Erzsébet-körút 9-11. IV. em. Tel.: 427-167, 228-498. Gyártási iroda: XIV., Thököly-út 116. Telefon: 296-369.

Metro-Goldwyn-Mayer, VIII., Sándor-tér 3. Tel.: 144-424, 144-425. Raktár a házban.

Modern Film kft., VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-000.

Molnár Ferenc vetítoszén-kereskedő, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 140-736, 222-105.

Mozgóképezési Rt. kölcsönosztálya, VII., Akácfa-utca 4. Telefon: 227-650. Raktár: VIII., Kun-u. 12. Tel.: 144-486.

Művelődés filmgyártó és terjesztő kft., VII., Rákóczi-út 44. II. Tel.: 422-925.

Művészfilm, VII., Rákóczi-út 40. Telefon: 225-044. Raktár a házban.

New York kávéház, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 425-318, 424-962.

Objektiv film, VII., Erzsébet-körút 8. sz. Tel.: 422-580.

Oktatófilm Kirendeltség, VIII., Csepreghy-utca 4. Tel.: 330-926.

Oláh György gépészmérnök, a Zeiss Ikon A. G. moziépítők képviselője, VIII., Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 349-933.

OMME, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon: 143-013.

Országos Nemzeti Filmbizottság, VI. ker., Andrassy-út 69. Tel.: 420-794.

Pacséry László, XII., Királyhágó-utca 16. Telefon: 155-992.

Palatinus film, VII., Erzsébet-körút 9-11. Telefon: *424-150.

Palló film kft., VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 421-183. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8. Gyártási iroda tel.: 422-791.

Pannonia filmlaboratórium, XIV., Thököly-út 61. Tel.: 497-775.

Papp Béláné és Társa betéti társaság, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 224-294.

Panorama film, VII., Rákóczi-út 30. Tel.: 225-361.

Paramont film, VIII., Rákóczi-út 59. Tel.: 134-437, 140-522. Raktár a házban.

Pásztor Béla, VII., Erzsébet-körút 9-11. Telefon: 225-761.

Pátria film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 221-807. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.

Pegazus film, VII., Erzsébet-körút 7. sz. Tel.: 225-405.

Petsman Ferenc, VIII., Mária-utca 19. sz. Tel.: 136-449.

Petsman László, VI., Teréz-körút 3. sz. Tel.: 425-127. Csillaghegy: 163-429.

Pflumm Tibor dr. filmkölcsonzóvállalat, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 224-293.

Phöbus filmkölcsonzó, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 222-617. Raktár a házban.

P. Kiss Pál grafikai műterem, VIII., Rákóczi-út 23. Tel.: 137-531.

Püspöki Nándor, magyar kultúrfilmterjesztő, VII., Rottenbiller-utca 5/b. Telefon: 228-558.

Projectograph, VIII., Rákóczi-tér 11. Tel.: 132-201, 131-960.

Radó-Orbán mutáció, VIII., Népszínház-utca 14. Telefon: 138-091.

Reflektor film, VIII., Sándor-tér 4. Tel.: 142-529. Raktár: VIII., Rökk Szilárd-u. 20. Telefon: 140-722.

Reklámservice, Bydeskuty Lajos, Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 424-554.

Schilling Gyula, VII., Rózsa-utca 33. Tel.: 423-768.

Sinus hangos filmservice, V., Pannónia-u. 44. Tel.: 493-957., állandó ügyelet.

Sláger film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-618. Raktár a házban.

Szilus filmkészlettervező és kivitelező vállalat, XIV., Gyarmat-u. 19. Tel.: 297-999.

Stúdió mozkóképező és terjesztő kft., VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 420-579.

Székely Sándor mérnök, V., Pozsonyi-út 40. Tel.: 292-506.

Szénássy-Macskássy színes trükkfilmek, IV., Múzeum-körút 1/b. Tel.: 380-027.

Takács film, XIV., Thököly-út 116. Tel.: 496-125.

Tobis film, VII., Rákóczi-út 52. T.: 223-435.

Telefongyár Rt., XIV., Hungária-körút 126-128. sz. Tel.: 297-930.

Turul Szépművés Filmgyártó és Filmterjesztő Szövetkezet, VIII., József-krt. 35. Telefon: 330-766. Kölcsönosztály: VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 421-183.

Turul Szövetség Szépművés B. E. vetítőmozgalmi törzs, VII., Rákóczi-út 42. II. em. Telefon: 225-212.

Ufa film, IV., Kossuth Lajos-u. 13. Tel.: 183-858. Raktár a házban. Tel.: 389-036.

Universal film, VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 138-447, 138-448. Raktár a házban.

Valter reklámanyagkölcsonzó, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-108.

Váci Dezső, a MAGYAR FILM szerkesztője. Iroda: Metro: VIII., Sándor-tér 3. Telefon: 144-424, 144-425. Lakás: VIII., Üllői-út 42. Telefon: 136-386.

Viktória kisfilmkölcsonzó, VIII., Rákóczi-út 12. Tel.: 225-404.

Wamoscher Béla dr. filmvállalata, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 423-544.

Warner Bros. First National, VIII., József-körút 30-32. Tel.: 132-590, 142-464. Raktár: VIII., Népszínház-utca 13. Tel.: 144-317.

Yull Film, XIV., Stefánia-út 71. Telefon: 297-657.

Zeneszerzők Szövetkezte, IV., Gerlőczy-utca 3. Tel.: 189-306.

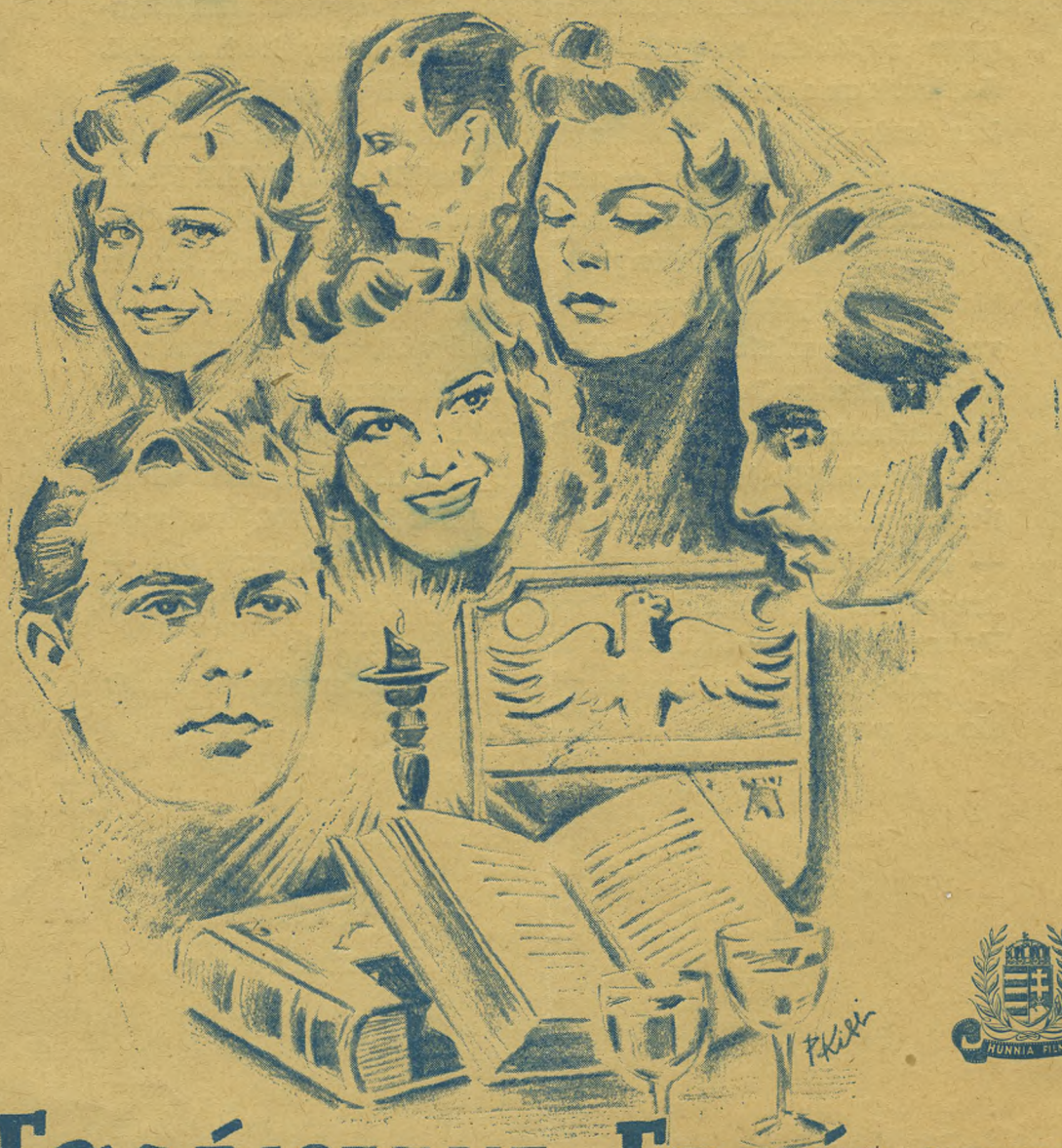
MAGYAR FILM

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

BUDAPEST, 1941. JÚNIUS 7.

EGYES SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR.

III. ÉVFOLYAM 23. SZÁM.

EGY ÉJSZAKA ERDÉLYBEN

címen

MI

Lázár Márta, Szelezky Zita, Páger Antal, Mezey Mária, Nagy István, Hajsássy Miklós, játsszuk Asztalos Miklós „Alterego” c. világsikerű, a történelmi szellemes vígjátékának filmváltozatát.